

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

1947.

Петро Андруць

РІК VII. Ч. 8. ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА., СЕРПЕНЬ, 1950

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ PHILADELPHIA, PA., AUGUST, 1950. VOL. VII. No. 8

Михайло Дмитренко—Пісня

У справі „Голосу Америки”

Часопис Наше Життя досі не забрав голосу у справі радіо-програми в українській мові в „Голосі Америки”, яким державний департамент передає у різних мовах інформації для народів у совітській тюрмі народів, дожидаючи висліду заходів УККомітету у цій справі у Вашингтоні. Як відомо, УКК перший старався щоб установити українські авдіції, однак було загальне невдоволення що вони були під російським відділом „Голосу Америки” і були з українського погляду ведені цілком невідповідно.

Тепер УКК подав комунікат в яким заявляє що державний департамент відповів що поробить зміни, однак досі ствер-

джено, що в радіо-програмах українською мовою зроблено тільки малі, незначні поліпшення, але далеко не суттєві і не найважливіші.

Тому УКК буде продовжати свої заходи у Вашингтоні щоб дійсно зреформувати теперішні програми.

НОВА ЗЕЛЯНДІЯ ПРИЙМЕ ЩЕ 1,000 ДП

Нова Зеландія згодилася прийняти ще 1,000 скитальців, у тім 200 жінок з дітьми у шкільному віці.

267 БІЛІОНІВ

З Вашингтону подають, що стан продукції у Злучених Державах тепер досяг 267 біліонів вартості.

УКРАЇНЦІ В АНГЛІЇ

В Англії є тепер 35,000 українців. З них 25,000 працюють у сільському господарстві, 4,000 в копальнях вугля і 6,000 в інших галузях промислів.

ПРОДОВЖЕННЯ ІРО

Заповідають, що діяльність організації ІРО буде продовжена поза назначений речинець 31 березня 1951, аж до часу поки велика кількість скитальців у Зах. Європі не виїде до нових країн поселення.

ПОТРІБНО ЛІКАРОК

Армія й Повітряна Сила Злучених Держав зажадала уповноваження приймати жінок докторів як офіцерів у їхніх медичних корпусах.

СВІТОВИЙ ЗІЗД АДВОКАТОК

В Римі відбувся 6-ий зїзд Міжнародної Федерації Адвокаток, з участю 200 юристок із 40 країн.

З Америки була Флоренс Аллен, яка є одним з федеральних суддів.

СВІТ У ЦИФРАХ

Загальна кількість мешканців нашої землі є приблизно 2,225,000,000 людей.

У Полудневій Америці живе 85,000,000, в Північній Америці (включно з Мексиком) 180 мільйонів. В Європі 400 мільйонів; в Азії 1,100,000,000; в Африці 155 мільйонів; в Австралії й Океанії 80 мільйонів.

НАШЕ ЖИТТЯ — OUR LIFE

Урядовий орган Союзу Українок Америки, виходить кожного місяця.
Редакція й адміністрація, 866 Норт 7-ма вул., Філадельфія 23, Па.

Official monthly publication of the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.50 річно, на пів року \$1.50. Поодинокое число 20 центів.

Subscription in the United States \$2.00 per year — \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada \$2.50 per year, ½ year \$1.50. Single copy 20 cents.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Pennsylvania, under the Act of March 3, 1879.

Завдання жінки громадянки

Яка повинна бути програма жіноцтва в Америці в найближчій майбутній? До чого повинні жінки змагатися, і що зробити щоб її виконати?

Багато визначних жінок і провідниць жіночих груп мають про це питання свою думку.

Керрі Чепман Кетт, двоголітня піонерка жіночого руху в Америці, яка померла два роки тому, писала:

“Рівноправність полів є ще в майбутньому. Навіть найновіші програми жіночих груп є дуже консервативні. Позиція жінок є даліше не така як повинна бути, й ми маємо добиватися прав які не робили б ніякої різниці щодо полів, прав жінок як вільних і відповідальних голосуючих громадян. Я закликаю даліше жінок які таку програму приготували б, і жіноцтво які таку програму буде активно підпирати”.

Елінор Розевелт каже:

“Улегшення домашніх робіт звільнили жінку, настільки що вона може віддати свій час справам громадянським і державним. Це найбільший здобуток жіноцтва за 100 років. Майбутні жінки в житті родинним зостається даліше перш усього в ролі матері, в інших ділянках вона має бути зачислена як особа, а не тільки як жінка. Як мати вона повинна інтересуватися справами громадськими й державними, повинна належати до організацій і багато читати, щоб виробити собі думку про ті питання, які рішення про майбутнє її дітей та родинного огнища і відповідно їх активно підпирати”.

Перл Бак, відома американська письменниця, каже:

“Жінка що не інтересується ніякими справами поза своїм домом, не може вирішати серйозних громадських питань. Ми мусямо закликати жінок до громадської праці, щоб вони пізнали свою відповідальність як громадянки держави. В Америці жінки мають привилеї але не рівність. Америка дуже горда на своє жіноцтво, але все таки думає що було б краще коли б воно сиділо вдома, а всю працю громадську лишало чоловікам. Тому, назагал, так тяжко втягти американську жінку до серйозної громадської праці. Вона воліє провести свій вільний час при „бриджу“ або на ходження від крамниці до крамниці купувати речі на які її кишення поправді не дозволяє. Хоч підрахунки подають що Америка з усіх країн світу має найбільше жіночих організацій, клубів і товариств, то все таки на Америку їх за мало.”

“Жіноцтво повинно вже раз збудитися з того приємного сну громадської бездіяльності і здати собі справу що коли воно має здобути більше рівних прав, мусить само про це подбати. Школи життя громадянки не можна купити при “баргейн кавнтер”, ані навчитися коло “бриджа”. Якщо жіноцтво хоче позбутися титулу “привилейної класи”, а дістати повну рівність, мусить використати весь вільний час щоб вишколити себе як громадянок держави”.

Др. Маргарет Мід, славна антропологістка Американського Музею Природної Історії, каже:

“В майбутньому дім жінки повинен бути часткою життя у громаді. Ми можемо зробити дуже багато для громади в якій живемо, своєю пороудою і працею в добродійних, суспільних і робітничих інституціях, даючи трохи свого часу, не занебруючи дому. Ми мусимо вчитися сполучити дім і громаду без шкоди для одного, або другого”.

Етел Берримор, славна драматична артистка, каже:

“Жіноцтво Америки не користується з прав за які довго боролось. Те що здобуло, воно занебдує через недбалість й лінивість. Є ще деякі становища недоступні для жінок і за них треба відомо даліше боротися. В театрі, майбутнє жіноцтва є дуже блискуче. До цього часу жінки здобули собі становища директорів і виставців та авторів драм. В майбутнім театр матиме жінок на дуже визначних, добре платних позиціях”

Мері Нортон посолка до Конгресу у Вашингтоні писала:

“Майбутнє жіноцтва залежить від нас самих. Ми маємо право голосування від 30 років, ми дістали визнання у всіх майже професіях і бізнесі, маємо жінок на становищах про які давніше жінка не могла і мріяти, бо це було ніби якесь зачароване коло для мужчин. Коли ми не занебдаємо того що вже здобули, і будемо добрими громадянками, то даліші наші пляни буде легко перевести в життя. Політика є складне питання і ми маємо вже жінок, хоч небагато, що його інтелігентно розв'язують. Вони дійсно рівні чоловікам талантом, знаннями і працею на тім полі”

Оце кілька думок визначних американських жінок про завдання жінки як громадянки. Приказка — “яка жінка така нація”, містить у собі стару правду, бо жінка як мати виховує змалку членів нації, вона дає їй характер, напрям її діянням, її життю, поступові і взаєминам зо світом. Іншими словами, жінка відпо-

3 нагоди двадцятилітнього ювілею

Перші роки існування СВА є важні тим, що заложено цю організацію тоді, коли жіночий рух майже зовсім підупав. В 1925 році мав відбутися Конгрес Жіночої Ради у Вашингтоні і треба було допомогти нашим сестрам у краю грошево, щоб могли вислати також українку з українських земель до Вашингтону. Того року на засіданні української Жіночої Громади міста Нью Йорку рішено запросити на наради представниць жіночих товариств задля створення Конгресового Комітету. На тім самім засіданні що

Українок, на зразок Союзу Українок у краю, п. Чикаленко Келлер одобрила це та подала директиви до створення такої організації. Таким робом Конгресовий Комітет став першою управою Союзу Українок Америки, а Жіноча Громада стає першим відділом СВА.

Переглядаючи ряди членкинь Ж. Г. завважую, як багато вже відійшло на вічний спочинок із рядів наших. Радість мене огортає що ще залишилися ті котрі спричинилися так багато до створення СВА, як п. П. Дембіцька, бувша секретарка Жіночої Громади, що розписувалася з краєм та писала запрошення до всіх жінок тут. Даліше п. Дідоха, колишня касієрка У.Ж.Г., дуже енергійна і трудяща жінка. Також немало старань і я поклала, бувша тодішня предсідниця Жіночої Громади, щоб створити з наших жінок щось більшого та пригадати їм, звідки вони і чийого роду. Тішить мене що зможемо відсвяткувати 25-літній ювілей СВА.

З нагоди ювілею запрошую всіх українок вступати в ряди СВА, бо громада це великий чоловік, бо поодинокое нас розкракають та зникнемо як роса на сонці.

Багато членок і проводу СУ прибуло тепер до Америки з різних країн Європи. Вступайте в члени СВА та творім велику організацію, а Бог дозволить нам відсвяткувати п'ядесятьлітній ювілей СВА.

Стефа Абрагамовська Грицко.

Стефа Абрагамовська Грицко

відбувся у березні на пропозицію п. П. Дембіцької, присутні постановили не приймати жадних номінацій до комітету щоб тим самим дати змогу втягнути інших жінок до ширшої діяльності.

На нарадах у квітні які відбулися в домі Жіночої Громади при 30 Іст 7-ій вулиці у присутності представниць з різних товариств та запрошеного жіноцтва з Н. Йорку й околици — п. Юлія Шустакевич голова, п. Олена Лотоцька секретарка, п. Катря Шутаківна касієрка.

Як відбувся конгрес, це описано в альманаху Жіночої Громади.

По конгресі у Вашингтоні п. Чикаленко Келлер відвідувала жіночі товариства та була присутня на вічу в українському Народньому Домі, де у своїй промові підчеркнула що так започаткованої праці жінками в Америці не можна покидати, а треба створити велику організацію і треба її продовжати. На запитання Стефи Абрагамовської: чи було б добре створити з усіх жіночих товариств одне велике товариство Союз

ПРИЇХАЛИ ЗАМІТНІ ЖІНКИ

Заходами СФУЖО в акції переселення вдів прибула до ЗДА вдова видатного українського драматурга Миколи Куліша, що його разом з іншими передовими письменниками й діячами заслала більшовицька влада. Антонія Куліш wraz із дочкою Ольгою спинились у захисті Комітету “Мати й дитина” у Філадельфії.

Туди ж прибула на днях секретарка централі ОУЖ з Німеччини, — Олена Коломійська з матір'ю.

ВІДЗНАЧЕННЯ НАШОЇ ВЧЕНОЇ

Стенфордський Університет покликав до своєї групи економічних студій п. Галіну Селегеня на постійну працівницю. П. Галіна Селегеня є спеціалісткою в ділянці демографії й одною з небагатьох жінок, що працюють у цій галузі науки.

СКЛАДАЙТЕ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК

відає за характер своєї нації. Вона є відповідальна перед майбутністю, перед історією нації.

Коли жінка сповнила як слід свої нелегкі обов'язки матері і громадянки, вона не боїться тієї відповідальності. Навпаки, вона горда за свою відповідальність що виявляє найкращі її досягнення.

Ми союзники 25 років працювали щиро, віддано і гарно щоб відверто і сміливо прийняти ту відповідальність за свої труди. У срібний ювілей СВА підрахунок наших досягнень підтверджує це.

Але ці 25 років праці нехай будуть лише добрим зачатком ще більшої, ще завятішої праці союзниць в майбутньому. Ми маємо особливе завдання, бо перед нами велика місія — посвяти для України, для визволення її з неволі. Воля американської землі допоможе нам здобути волю Україні. Через моря і далекі простори подамо руки нашим сестрам і братам в Україні, щоб якнайскоріше порвали кайдани й обновили соборну вільну і незалежну українську державу.

Л-ка.

ГОТУЙМОСЬ ДО 9 КОНВЕНЦІЇ СУА

Не счулися ми коли проминув час від останньої нашої конвенції, а от вже й нова наступає.

В листопаді ц. р. зідуться членки великої родини Союзу Українок, щоб устами своїх делегаток обмінятися взаємно думками, щоб шукати й намітити шляхи двигнення нашої організації вперед.

Та цьогорічна конвенція повинна мати більше ваги як попередні. Бо припадає вона на час, коли тільки тут за океаном Союз Українок може скликати зізди, може укладати пляні для майбутньої діяльності.

Гтому при укладанні плянів треба нам усвідомити собі, яка роля припала нам тепер, які обов'язки тяжать на нас і на нашій Союзі Українок Америки.

За 25 літ існування Союзу Українок Америки у нас вже є певний досвід і знання організаційної будови. Ми знаємо, що конвенція, щоб дала належні висліди, мусить бути належно підготована.

Делегатки повинні їхати на конвенцію з певними рішеннями, чи проєктами відділів, чого ще відділам треба, які у них бажання-домагання, та в який спосіб піддержати їх життєвий організм. А чей же це наше головне завдання; скріпити наші відділи щоб ні внутрішні причини, ні зверхні обставини не захитали їх основ.

На конвенції можна розглянути всі наші недомагання, неповності в організації і спільно знайти на них пораду.

Вже тепер відділи повинні прислати свої проєкти для рішення Конвенції.

На найближчих зборах треба вибрати делегаток, дати їм відповідні доручення.

Звіти відділів за 2 роки мають бути написані, щоб делегатка прочитала їх на конвенції в найкоротшому часі.

Фотографія відділу має бути готова якнайскоріше, прислана до Централі до поміщення на одну сторінку (30 дол.) в ювілейному журналі. Тільки виїняткові малі відділи, (а їх не багато) можуть взяти на свою фотографію пів сторінки (18 дол.). В кожному разі треба прислати 10 дол. на покриття кліші. На фотографії (з другого боку), треба подати імена членок в такому порядку як вони сидять чи стоять, зачинаючи з ліва. Також рік заснування відділу.

Оголошення, гратуляції з приводу 25-ліття СУА просимо членок збирати від товариств і бизнесменів своєї місцевості. Блянки вже вислані до уряду кожного відділу. Просимо не відтягати з цим до останку.

Замовлення і гроші (4.50 дол. за один примірник) на книжку **Лесі Українки** просимо прислати. Кожний відділ СУА повинен закупити бодай 2 книжки та післати їх до місцевої бібліотеки і до бібліотеки університету або каледжу у своєму стейті. Ця книжка буде теж гарним дарунком для Ваших дітей і знайомих. На бажання можемо вислати Вами замовлену книжку для кого її призначите із заміткою що це дарунок від Вас.

Комітет Ювілейної Конвенції СУА вже зачав свою підготовчу працю. Ширше звітлення подане в цьому числі.

Екзекутива СУА.

НА ВИДАННЯ ТВОРІВ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

З подякою подаємо список тих що прислали в липні ц. р. датки на видання творів Лесі Українки:

Відділ 3 СУА, Нью Йорк, Н. Й., \$50.

Відділ 19 СУА, Амстердам, Н. Й., \$40.

Відділ 36 СУА, Шикаго, Ілл., \$10.

Відділ 47 СУА, Філадельфія, Па., \$10.

Відділ 58 СУА, мол. Дітройт, Миш., \$15.

Єва Сташків, Флорида, \$10.

КНИЖКУ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ЗАМОВИЛИ:

Відділ 6 СУА, Рочестер, Н. Й., 2 — \$9.

Відділ 31 СУА, Дітройт, Миш. 6 — \$27.

Відділ 59 СУА, Болтимор, Мд., 2 — \$9.

Анна Сивуляк, Філадельфія, 2 — \$9.

Аліс Мерц, Філадельфія 1 — \$4.50.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА В ЛИПНІ, 1950

Річна вкладка і фонд організаційний			
Відділ 24	Елизабет, Н. Дж.	20.00	
Відділ 30	Клівленд, О.	20.00	5.00
Відділ 36	Шикаго, Ілл.	20.00	5.00
Відділ 45	Манчестер, Н. Г.	20.00	5.00
Відділ 47	Філадельфія, Па.	20.00	5.00
На помічну силу в Централі:			
Відділ 36	Шикаго, Ілл.	20.00	
Відділ 45	Манчестер, Н. Г.	10.00	
Пресовий Фонд Нашого Життя:			
Відділ 8	Бронкс	10.00	
Відділ 22	Шикаго	15.00	
Відділ 45	Манчестер, Н. Г.	5.00	
Відділ 47	Філадельфія	5.00	
Євгенія Ситник, Вінніпег, Ман.		5.00	
Анна Качор, Бофало		1.00	
Конвенційний фонд:			
Відділ 3	Нью Йорк	10.00	
Відділ 24	Елизабет, Н. Дж.	10.00	
Відділ 30	Клівленд, О.	10.00	
Відділ 44	Бостон, Масс.	15.00	
Відділ 59	Болтимор, Мд.	10.00	
Резервовий фонд:			
Відділ 30	Клівленд	5.00	
1950 Ювілейний фонд:			
Відділ 6	Рочестер, Н. Й.	40.00	

Конвенційні пляні

У днях 11 і 12 листопада відбудеться з нагоди 25-ліття існування СУА ювілейна конвенція. Уже заздалегідь робляться різні заходи, щоб ця 9 конвенція, ювілейна, відбулася як найбільш врочисто, бо буде вона святом усього активного, свідомого, зорганізованого українського жіноцтва під стягом Союзу Українок Америки.

Отож бажано, щоб кожен відділ СУА в цілій Америці прислав своїх делегаток та щоб на цю конвенцію завітало як найбільше гостей, для яких справа СУА є близькою і дорогою. Конвенція відбудеться під гаслом вшанування пам'яті поетки Лесі Українки.

Для приготування конвенції СУА вибрано Комітет Ювілейної Конвенції в такому складі:

Павлина Панамаренко, голова;

Марія Чопик, місто-голова; Тетяна Данківська, секретарка;

Анна Гриб, секретарка в англійській мові;

Анна Мицишин, касієрка; Стефанія Пушкар, референтка мистецтва;

Осіпа Грабовенська, референтка концерту;

Стефанія Вовчок, референтка бенкету;

Наталя Ішук, референтка преси;

Наталя Штогрин, референтка реєстрації.

Члени: Марія Бендзяк, Анна Бойко, Анна Дубас, Кліментина Кульчицька, Володимира Хоптяк, Естела Бриндзей, Кекелія Гардецька, Інна Черняхівська, Михайлина Чайківська, Марія Григорець, Віра Галамага.

Вирішено, що будуть книжочки з білетами по \$10, в чім буде оплачена: реєстрація, бенкет, концерт і одна перекуска.

Наради конвенції і бенкет відбудуться в гарній філадельфійській готелі Ворвик, а концерт в залі Клубу Горожан. Під час бенкету, в суботу 11 листопада, відбудеться показ української народної ноші.

Уряднички, які у періоді 25 років працювали в Головній Управі СУА, мають під час бенкету дістати в дарі срібні відзнаки заслуги.

Фонд Матері й Дитини:	
Відділ 8	Бронкс 10.00
Відділ 28	Ньюарк, Н. Дж. 39.00
Анастасія Банах Ньюбері, Миш. 1.00	
Вкладки до СФУЖО:	
Відділ 41	Філадельфія, Па. 7.50
Відділ 44	Бостон, Масс. 10.20

Передплати прислали:	
Анна Гнасюк, Елизабет, Н. Дж.	8
Єва Кахній, Дітройт, Миш.	2
Євгенія Ситник, Вінніпег, Ман.	2
Анна Настюк, Юніон, Н. Дж.	2

По одній передплаті: Організація Українок Канади, відділ у Віндор, Онт., Марія Литвин (за 2 роки), Анна Байор (за 2 роки) Анна Мідлер, Марія Горбова, Стефанія Нагірна, М. Мільянович (за 2 роки), Марія Мартин, Юлія Шустакевич, Євгенія Українець (за 2 роки), Відділ 19 СУА, Амстердам, Н. Й., Софія Кофіла (за 2 роки), Катерина Кузьма (за 2 роки), Анна Качор, Розалія Вецаль, Євфимія Гузар, Е. Ганчарик (за 2 роки), Нелі Кічула для приятельки у Франції, Любов Русова Ліндфорс (за 2 роки).

Анна Сивуляк, фін. секр. Марія Бабяк, касієр.

В неділю, 12 листопада, відбудеться концерт, перша частина музично-вокальна; у другій частині буде виставлена театром Володимира Блавацького драма Лесі Уукрайки „На полі крові“.

Під час конвенції буде передана урочисто, видана силами СУА, книжка з творами Лесі Українки в англійському перекладі.

Конвенція заповідається святочно, отож закликаємо союзнок прикласти усіх старань, щоб ці пляні належно були здійснені.

Зокрема, звертаємося з проханням до всіх тих, у кого є комплети або частини стилевої української ноші, щоб зголомили що мають та позичили їх на час конвенції. Зголошення просимо надсилати на адресу Централі СУА для референтки мистецтва.

Наталя Ішук, реф. преси.

З приводу ювілею СУА

З нагоди 25-літнього ювілею СУА цією дорогою пересилаю мій щирий привіт для нашої дорогої організації — Головній Управі, всім членкам і прихильникам СУА. Святкування ювілею пригадує нам початок якогось діла.

Тяжкі були початки нашої організації, багато труду, праці і жертвенності поклали наші старші піонерки-матері. Самі організувалися, стаючи в ряди СУА і виховували своїх дітей в українськім національнім дусі, пригтовляючи нове покоління на іміграції щоб зайняло їхні місця і продовжувало працю започатковану ними — а притім щоб ніколи і на хвилинку не забували своїх рідних сестер за морем, даючи їм поміч,

Анастасія Вагнер

моральну і матеріальну, щоб передплачували їх жіночі часописи і журнали, та слідили за вказівками організованого жіноцтва в Союзі Українок.

За часу мого урядування від 1932 року була я три роки секретаркою а чотири роки головою СУА. У тім часі мала я нагоду відвідати десятки наших відділів і пізнати чимало тих щирих працівниць союзнок, і тепер коли святкуємо цей 25-літній ювілей його існування, вони так як і я, і тодішні мої співробітниці, радіють що могли бодай крихітку причинитись до будови сильної великої одинокої жіночої організації на іміграції. **Анастасія Вагнер.**

Проти розбиття — за об'єднання

Передрукуюємо оце передову статтю із журналу "Жіночий Світ", який видає Організація Українок Канади, якої Централія є у Вінніпегу, Манитоба, Канада:

Про потребу об'єднання українських жіночих організацій вже багато писалося. Здавалось би, що це питання настільки ясне, що зайво дебатувати його ще й ще на сторінках преси. Тим більше, що верховний орган організованого українського жіноцтва — СФУЖО вже засновано і вже зробила багато важних справ за порівнюючи короткий час свого існування.

Тепер, коли українські жіночі організації засновано майже на всіх континентах, — тим більше виникає потреба в існуванні єдиної центральної управи, хоча би для репрезентації українського організованого жіноцтва перед світом, що СФУЖО й робить.

Само собою, підставою для праці СФУЖО є координувана, дружня співпраця українських жіночих організацій в різних країнах.

У свою чергу, підставою для міцних, життєдатних українських жіночих осередків у різних країнах є тісна, дружня співпраця між українками вже тут народженими, чи давніше прибулими й українським жіноцвом нової європейської іміграції. Різне виховання, різні умови життя, різний до деякої міри, навіть світогляд, — не могли не створити великої щілини поміж ними.

Але щілина — ще не прірва. Такої прірви нема й не може бути поміж національно свідомими українками, звідкіля вони не походили б і в якому середовищі не жили б. Бо їх всіх об'єднує позитивне ставлення до української визвольної справи й негативне до червоних окупантів українських земель. Отже, засадничих розходжень нема й не може бути. А це найголовніше. Чи ж такі вже значні й непереможні всі інші (хоч і важливі) моменти, що викликають взаємні непорозуміння, відчуженість, взаємну нетолеранцію? Інша річ, що в Канаді та в інших країнах давнього поселення українців існує ціла низка різноманітних організацій українського жіноцтва, що об'єднуються здебільшого за релігійним принципом. В цій статті ми маємо на увазі лише відношення між двома течіями українського жіноцтва — з погляду так би мовити їх часу осідку.

Ті новоприбулі жінки, що широчіть хочуть провадити конструктивну, корисну для всієї української спільноти роботу, завжди мають можливість влитися в уже існуючі організації українського жіноцтва, щоб з одного боку, — ділитися своїми культурно-національними надбаннями, якими така багата нова іміграція, з другого боку, — знайомитися з місцевими умовами життя, з оточенням, із звичаями.

Всяке відокремлення від життя місцевої української спільноти, а тим більше протиставлення себе їй, — робота

деконструктивна, робота, що веде до розбиття і так нечисленних сил та дискредитації української спільноти перед чужими. Особливо тепер, коли нашою найпекучішою потребою є показати себе перед світовою політичною опінією як солідну, організовану спільноту, що має своє певне обличчя і знає чого вона прагне, намагання відокремитися під тим чи іншим претекстом — явище безперечно негативне.

Час уже забути про всіляке сумної слави партійництво, дрібні угруповання та сварки, що практикувались на європейському ґрунті та здебільшого зводилися до питань особистої амбіції. У новому Світі це в гіршому випадку шкідливе, в кращому — смішне. В цілому ж, засуджено на загибель, бо не має під собою ніякого ґрунту. Про це річево й переконливо (на жаль є й такі яких треба ще в цьому перекопувати), говорить у своїй статті „Українські політичні організації в Америці“ М. Вікнянин („Наше Життя“ за червень ц. р.).

Зате деяке здивування й навіть застереження викликає інформативна стаття про заснування „Об'єднання Українських Жінок“, поміщена у „Свободі“ від 31. травня ц. р. З цієї статті довідуємося, що 12. березня ц. р. в Нью-Йорку організовано Ініціативний Комітет Об'єднання Українських Жінок в Америці. Це був би дуже добрий почин об'єднати розпорошене українське жіноцтво, якби це мало місце не в Америці, а в Новій Зеландії чи в Центральній Африці, де українські жіночі організації ще не засновано. Але в Америці, де існує відомий із своєї широкої та корисної, для українського загалу, роботи, — Союз Українок Америки, що про нього, а також і про СФУЖО, нічого не згадується у вище названій статті, — такий почин не може не викликати щонайменше здивування. Кому і з яких причин потрібно відокремлювати в це „об'єднання“ новоприбуле до Америки жіноцтво?

Хіба затісні рямки США? Припустимо, що й так. Але хіба не можна спільно шукати нових форм роботи, якщо, як каже авторка статті, — робота має бути спрямована до досягнення тої ж самої мети?

Чи не найлегший шлях для нової іміграції пізнати швидше особливості й спосіб життя англо-сакського світу, при допомозі своїх землячок, що вже знайомі з тим і з другим?

Що ж до впливу на молодь і викорінення з неї почуття меншевартості — то навряд, чи можна зігнорувати матерей (маємо на увазі молодь, народжену вже в Америці), сподіватися успішної поведінки серед молоді культурно-освітню роботу. Організація дитячих садочків та літніх таборів для дітей — питання дуже важливі й актуальні для новоприбулих матерей, але трудно погодитися з тим, щоб непорозуміння (припустимо!) на цьому ґрунті вже виключали

Жіночі постаті українського театру

(Докінчення)

Протягом першої половини 19-го сторіччя відродився театр у Галичині, де завдяки вільнішому повітрю та дружнім заходам широких кол громадства постійний театр засновано раніше ніж в Україні, бо вже 1864 р. була постійна українська театральна трупа, що постала странним визначного громадського діяча Юліяна Лаврівського.

Теж і в розвою українського театру в Галичині велика роль припала жінці. Уже в першій виставі цього постійного театру, виставі історичного значення, заблїсла зірка, що довгі роки була окрасою української сцени та гарячим пробовником і відданим працівником українського театального мистецтва. Це Теофіля з Лютомських Бачинська, дружина першого директора першого українського театру Омеляна Бачинського, „артистка з Божої ласки“, великий сценічний талант, щедро обдарований природою. Її виступи в 60-их роках минулого сторіччя мали дещо з тріумфального походу. Любила її незвичайно публіка, одушевлялась нею молодь. Полонила всіх першим своїм виступом у Квітчиній „Марусі“.

У плеяді старших артисток українського театру в Галичині велику славу здобула Антоніна Скршіван Осиповичева, що якийсь час виступала під прикриттям прізвисьма Танська. Незвичайної вроди, обдарована гарним голосом грала в усіх народних драмах, співала в усіх оперетках, і теж в опері. Згодом перейшла на ролі старших жінок, займаючи подібне місце в українському театрі в Галичині як Затіркевич-Карпинська в Україні. При всій своїй природності, ширості, свободі зберігала поміркованість, проявляла незвичайне почуття мистецького смаку, яке ніколи не давало їй схитнути до переборщення. З нагоди її 30-річного ювілею привітала її срібним вінком тоді вже світової слави наша співачка Саломея Крушельницька.

Світилом українського театру в Галичині була Катерина з Косаків Рубчакова (нар. 1880). Вроджена сценічна інтелігенція, феноменальна інтуїція, дар відчуття та вживатися в особи її ситуації, були основами її таланту. „Рубчакова розв'язувала кожну психічну проблему на сцені — пише про неї історик театру, поет Степан Чарнецький — просто ясновою“. А при тому всьому вміла вона й любила працювати для мистецтва. Правдивою

собою можливість дальшої співпраці.

Цей „почин“ якимось дуже вже нагадує собою інші спроби розбити єдність та співпрацю між членами української спільноти, що ми мали вже, на превеликий жаль, нагоду спостерігати в різних ділянках українського громадського життя; ще з часів таборового партійництва в Німеччині.

роскішно було дивитися зблизкою на кристалізаційний процес її акторської творчості та бачити, як Рубчакова на кожній пробі щораз краще виконувала, поглиблювала, витончувала нову постать. Побіч Осиповичевої це була вишнійшкова жінка на нашій сцені, яка розуміла що в театрі крім таланту треба ще праці. Несла на собі весь репертуар українського театру в Галичині. Ні драма ні комедія ні опера ні оперетка не обходились без її участі. Як співачка мала Рубчакова теж своєю вартістю. Обдарована гарним ліричним сопраном, співала майже в усіх операх, які були в репертуарі нашого театру. Деякий час була директором театру на Поділлі.

З галерії жінок що з більшим успіхом працювали на нашій сцені в Галичині, згадати треба Теофілю та Марійку Романович Рожанківських. Теофіля народжена в 1842 р., до театру вступила 1867. Довгий час була директором театру і той час її директорування це краща доба українського театру в Галичині. Дбайливість про чистоту мови та доброякісність вистав ставила вона на першому місці. Запросила на гостинні виступи до Галичини Марка Кропивницького. Сама грала ролі старших жінок і цокотух. Молодша Марійка завдяки своїй небуденній вроді та гарному голосові довгі роки несла на собі наш театральний репертуар і була окрасою нашої сцени. Можна ще згадати Омелію з Загачевських Підвисоцьку (нар. 1856), що виконувала характеристичні ролі, Юлію Здерквну Миколаєнко, Клявдію Радкевичівну, Марію Фіцнерівну, Іванну з Коралевичів Біберовичеву, Олену Гембіцьку, Філомену з Кравчуків Лопатинську, що виступала в театрі Курбаса і Марію Слободівну Крушельницьку, яка не лише працювала як артистка, але й писала для театру (драма „Вона“).

В пізніших роках славу на українській сцені здобули: дружина великого модерніста Олександра Загарова — Марія Фессінг Морська (1895—1923), Олександра Кривицька (нар. 1899), Ганна Совачева, сеньорка нашого театру під ту пору, теж визначна громадська діячка, С. Стаднікова, артистка Курбасової школи Олімпія Добровольська, О. Голцінська, О. Бенцалева Карпякова, Віра Левицька, з молодших Стефа Стадніківна та Е. Шашарівська. Яскравим доказом про ролі і ставлення жінки до театального мистецтва є тепер праця Олімпії Добровольської Гірняк, що саме перебуває у Злучених Державах. Не зважаючи на важкі умовини, вона із своїм чоловіком — передовим артистом української сцени — не лише не закинула театального мистецтва, але продовжуючи його, стараються виховати новий доріст для цього мистецтва, ведучи з великим вкладом праці і посвяти Театр-Студію в Нью-Йорку.

На прикінці цього короткого огляду хочу згадати ще

кілька імен, що стали відомі і поза кордонами нашої батьківщини. Це передовсім зірка світової опери **Саломея Крушельницька** (народжена 1873 р.) у свій час найвидатніша сопраністка у світі. Її виконання деяких роль у деяких операх, наприклад, головної ролі у „Мадам Батерфлай“, згадують до сьогодні. Імя здобули ще **Оксана Петрусенко**, **Марія Литвиненко** **Волгемут**, **Марія Сокіл** — всі високої якості оперові співачки, та **Ніна Кульчицька**, опереткова примадонна.

Театральне мистецтво — це мистецтво хвилини, воно вмірає разом із актором. Залишається лише спомин, а само мистецтво мусить мати щораз нових творців. Віримо, що великий і молодий український народ теж і в майбутньому дасть українському, а то й світовому театральному мистецтву також нових творців споміж жінок, які на традиціях славних діячок українського театального мистецтва в минулому піднесуть це мистецтво до ще кращих висот. (от)

З прикмет, які треба нам набути та виплекати в собі, можна назвати: солідарність (не примітивна солідарність череди, а високосвідома національна карність), почуття обов'язку, почуття особистої відповідальності, почуття міри, точність, речевість, витривалість, чемність, словність, мовчальність; працьовитість, самокритицизм, особиста гідність, стриманість, національна гордість; ніжність до близьких та дорогих осіб, рішучість, неуступчивість, непохитна твердість у відношенні до ворожих шкідливих для нас чинників. Послідовність у початому ділі, погорда вигідного життя, погорда дешевих успіхів.

Дарія Віконська

СКЛАДАЙТЕ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК!

Українська куховарська книжка в англійській мові

Заходами й коштом „Інтернешенел Інститут” у Філадельфії, приготується й небаром появиться з друку нова українська куховарська книжка в англійській мові.

Інтернешенел Інститут у Філадельфії, як одна клітина Краєвої Федерації Інтернешенел Інститутів, є агенцією соціальної опіки й помочі старим і новим імігрантам, у справах іміграційних, особистих і родинних турбот. Це порада для тих, що не можуть добре розмовитись по англійськи.

Філадельфійський Інтернешенел Інститут вдержує вечірні курси, де вчать учителі нижчих і вищих шкіл, відповідно до вимог студентів. Торік Інститут заснував теж посередництво праці, з якого користали новоприбулі імігранти. Різні товариства і клуби, між ними й український Культурний Осередок, які гуртуються в Інституті, уладжують часто вечори, концертові імпрези чи танечні забави, де програми владжені силами даної групи.

Нераз українські танцюристи виступали з рамені Інституту на телевізії або концертних програмах, а теж співацькі сили — солісти чи групи — уладжували вистави.

В будинку Інтернешенел Інституту деякі із 23 національних груп улаштовують вечори, на яких подають виключно свої страви. Тут була нагода оцінити кухню різних народів і тут зродилась думка видати куховарські книжки кількох більших національних груп в англійській мові.

Перша книжка буде українська. Комітет для владження цієї книжки зложений із українок та американонок. До Комітету запрошення прийняли 3 українки. Пані Наталя Гаврих Костецька, директорка господарської школи у Львові. Вона студювала в учительській Семінарі Домашнього Господарства для вчителок середніх шкіл господарських у Варшаві. У видавни „Нова Хата” що перед війною виходив у Львові, пані Костецька вела відділ домашнього господарства, та робила покази по всіх містах і містечках Галичини. Пані Костецька фахівець у куховарстві й усі її переписи добре випробовані. На скотальщині в Німеччині вела перехідний табір у Франкфурті, а пізніше у Бундбах, де приходилось їй годувати 2,000 осіб денно.

До цього комітету увійшли пані Лідія Бурачинська, бувша редакторка „Нової Хати”, пані Стефанія Пушкарева, бувша

управителька кооперативи Українське Народне Мистецтво у Львові, а тепер директорка Кооперативи Базар у Філадельфії, і пані Олена Лотоцька, урядничка Інтернешенел Інституту у Філадельфії.

Книжка буде мати переписи на зупи, м'ясива, ярипу, салати, десерти і печиво. Обкладинку виготовить один з українських артистів.

Українська куховарська книжка в англійській мові вже давно була потрібна. Молоде покоління, що не вміє читати достатньо по українськи, а любить українську кухню і хотіло б продовжати традицію в дома, буде мати добру нагоду навчитись варити й пекти добре, бо матиме всі розміри подані у приступній формі. Наприклад — коли мама казала дати „пучку” цього або „на око” того, то книжка скаже їй що треба дати ложечку, чи склянку, чи фунт, того або цього. Не буде вже треба вгадувати, скільки є „пучка” чи „на око”, чи „до смаку”.

Найновіше завважання є, що доми які беруть українок за куховарок і люблять наші страви, хочуть знати, що в даній страві є і як її приготується. Інтернешенел Інститут має такі питання безпо-

Наталя Костецька

середньо від господинь що взяли українських куховарок.

Книжка появиться з друку за 2 місяці і буде коштувати одного долара.

М. Терра.

ЗАВВАГИ

Хто є „чужинець” в Америці?

У розмовах, промовах, в газетах, навіть у передових статтях від якогось часу чужинцями називають американців в Америці, канадійців в Канаді, австралійців в Австралії, бельгійців у Бельгії і т. д.

Наприклад, в одному місті в Австралії, як читаємо в часописі, на українське свято прийшло багато українців, а з... „чужинців” був... генерал австралійської армії, посадник міста і т. д.

— Це чужинці? — питається один земляк другого.

— Так, для мене чужинці!

— О, ні — відповідає перший — австралієць в Австралії не є чужинцем для нікого. Так само американець в Америці не є чужинцем для нікого.

Ця баламута виходить з непорозуміння щодо значення слова „чужинець”

Словники Бориса Грінченка й Уманця і Спілки подають правильно, що чужинець значить чужосторонець, чужоземець.

Українці в Америці й Канаді вже здавна прийняли таку дефініцію. Зрештою, в Америці не треба відзначати що американець є американець, вистарчить сказати, що в Пассейку на концерті був посадник міста, або в Бервику виступав посол, а що вони американці так це загально-відоме і самозрозуміле.

Коли ж говоримо або пишемо про чужих, то так таки і пишемо — чужі, У чому згодні також автори згаданих словників.

З „належним поважанням”

Наше Життя уже звертало унім поважанням”, або з „належною пошаною” є погана, неприємна, й не повинна бути вживана. Однак вона дальше

покутує і зачуваємо від різних осіб що отримують листи з таким власне „закінченням”

Каже один земляк — увесь лист гарно і пристойно написаний, а на кінці „хляп” — з „належним” поважанням.

Іноді важко щось добре, гарне, розумне поширити, але гупе і погане часом стане таке „популярне” що просто годі його викоринити. Так є і з тим „належним” поважанням.

Коли хто пише листа до приятеля чи знайомого, чому має його ображати „належним” поважанням, цебто відданням йому лише стільки „поважання” скільки йому „належить” (шкода що не підраховано на процент!)? Чому не може дати йому трошки більше пошани або загалом не кваліфікувати цієї пошани?

Адже можна по людському і пристойно закінчити листа „з пошаною”, чи „з пошаною до Вас” і т. п., і не ображати адресата. Лист, загалом, має мати пристойну форму і зміст, значить і закінчення листа мусить годитися з його цілістю.

НАСЕЛЕННЯ ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ

Кілько є населення за залізною заслоною?

Найбільше в Азії, бо в самій „комуністичній” Хіні є коло 450,000,000 людей.

У Світськїм Союзі є приблизно 200,000,000.

В сателітських країнах:

Польща 20,000,000
Чехословаччина 10,000,000
Румунія 18,000,000
Мадярщина 9,000,000
Болгарія 8,000,000
Албанія 1,000,000
Литва 3,000,000
Латвія 2,000,000
Естонія 1,000,000.

Насправді про жадну із тих країн за залізною заслоною нема докладних статистичних даних.

І що молодість гасне, кінчається...
То не правда, так вчора здавалося,
А життя лиш тепер починається.

Діма

ЗАХИСТ МАТЕРІ Й ДИТИНИ У ФІЛАДЕЛФІЇ

Сидять перший ряд з ліва) діти, Валентина Казанівська, Люба Літкевич, Віктор Літкевич, Василь Хороненко, Славко Літкевич, Марія Казанівська, Людмила Казанівська. Сидять (другий ряд з ліва) Марія Куліш, Ольга Довгань, Анна Сікора, Марія Юркевич, учителька дітей Захисту, М. Вдовиченко, Марія Літкевич. Стоять (третій ряд, з ліва) Маруся Довгань, Софія Миращевська, Олена Коломінська, Марія Казанівська, Антонія Звадюк, Л. Куліш, Ляриса Крицька.

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Рішаймо серцем

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій перевела переселення найтруднішої групи людей — вдів із дітьми.

Двадцятьшість родин прибули досі до захисту у Філадельфії. Частина вже покинула його, влаштувавшись на постійну працю, частина ще шукає її, а оставші ще в дорозі. Але діло, що здавалось таким неймовірно трудним, переведено в життя. Незабаром Комітет „Мати й дитина“, що наглядає над захистом, зложить фінансовий звіт із цієї акції.

До нас доходять нові голоси розпуки з-за океану. Пишуть самітні жінки, пишуть одружені, пишуть вдови з дит-

ми. Допоможіть, ради Бога! Небезпека війни повисла над нами важкою зморою. Ми не можемо тут залишатись!

Слово за жіночими організаціями. Чи може хто прийти з допомогою жінкам, як не ми самі? Федерація показала шлях. З видатною допомогою СУА переселила більшу кількість родин.

Якби жіночі організації пішли за її приміром і стягнули — кожна клітина — тільки одну рбдину, або жінку, ми мали б розв'язане питання переселення жінок.

Подумаймо над цим завданням. Рішаймо тут серцем — швидко й охоче.

Зінаїда Мірна

На провесні цього року, 1 квітня, нестало Зінаїди Мірної — така жалібна вістка передісталась до нас споза залізної заслони якою обнята тепер і колись вільна, кипуча радісним життям „Золота Прага“.

І важко стало на душі. Одна за одною відходять від нас давні громадські робітничі, що вміли ціле своє життя встояти на своєму, раз обраному пості й не податись, не змінити напрямку раз наміченого шляху, не лишити його, не зважаючи на всі перешкоди й удари долі які били в них так як бють розбурхані морські хвилі в маяк що вказує кораблям дорогу.

Імя Зінаїди Мірної знане нам було ще перед першою світовою війною. Її співробітництво в київській „Раді“, у львівському НЛВ й інших часописах причинялось до того. Але популярне стало з часу, коли вона, як дружина державного секретаря України Івана Мірного стала разом з другими визначними жінками: Софією Русовою, О'Коннор Вілінською, Черняхівською як член Української Центральної Ради стала до праці для ново-відбудованої України.

Оцей етап її діяльності показав нам в увесь ріст її суцільну ділову постать. Спершу вона увійшла до Центральної Ради як представниця громадських організацій міста Києва, а потім обрано її Всеукраїнським Національним Конгресом членом Ради. Одинадцять жінок увійшли тоді разом із нею у те політичне представництво України. Окрім того належала вона, разом із Людмилою Старицькою Черняхівською до складу Малої Ради, себто Виконного Комітету Центральної Ради.

Праця того українського парламенту була позначена бурхливим революційним часом і вимагала від своїх членів неймовірних зусиль. Виринали організаційні завдання особливо характеру. І так припало на Мірну зорганізування Дня Національного Фонду — велетенської збіркової акції по цілій Україні на цілі Центральної Ради. Згуртувавши співробітників, Мірна перевела це завдання

блискуче. День 23 травня був одним великим успіхом збірщиків та їхніх надрядних клітин.

Трагедія українського народу, втрата що тільки здобутої волі великими кривавими жертвами, викинула поза межі України цілий ряд що найвизначніших українських родин, громадських діячів. Тоді тільки багато з нас мало нагоду пізнати особисто досі знаних тільки з назвищ політиків, громадських діячів, меценатів мистецтва й науки. Тоді і я пізнала Чикаленків, Полетиків, Лоських, Мірних і других. З тих часів навязались мої сердечні звязки і з Зінаїдою Мірною. Перенісши мужню трагедію розвалу держави, Зінаїда не попала у зневіру, а відважно взялася продовжувати розпочату на рідних землях громадську працю, тільки вже в іншому виді, серед нових обставин. Зблизило нас подібне поле праці. Моє для організації українського організаційного життя серед жіноцтва в Західній Україні, а її для організації жіноцтва поза межами рідного краю на вигнанні у Чехословаччині, де скупчилась найбільша частина тодішньої української еміграції.

Зінаїда Мірна стає головою Українського Жіночого Союзу у Празі й незмінно працює на тому пості більш 20 літ, поки війна не поклала край усякій організованій в легальних рядах громадській праці. Як провідниця організованих в УЖС українок утримує тісні звязки із жіночими організаціями Західної України, Америки, Канади. Відчуваючи потребу й вагу популяризації української справи між чужинцями, вона включає УЖР у члени Міжнародної Жіночої Ради.

Зінаїда Мірна була співробітницею українських жіночих журналів. „Жіноча Доля“ завдячувала їй ряд цінних статей на актуальні теми, й це ще більше поживило наше листування, що тривало до самих останніх часів, себто початків другої воєнної завірюхи.

Одначе участь пані Мірної у громадському житті не обмежувалась до жіночих справ. Вона працює на літературному й журналістичному полі, бере у-

часть в улаштуванні мистецьких вистав і вечірок та всьому культурному житті української еміграції. Як голова Українського Допомогового Комітету робить багато для влегшення важкого життя еміграції, а зокрема важко бідуючої академічної української молоді. Тоді то з української ідальні видавано молоді за її ініціативою безкоштовні обіди, для бідних діток збирали одяги, взуття і грошеві допомоги. Видатною була теж її праця в Українському Музеї.

Остання моя зустріч з милою панею Зінаїдою була в часі моїх відвідин у Празі вже перед самим вибухом війни в Карпатській Україні. Опісля ще кілька коротких карточок й ось тепер жалібна вістка: Зінаїди Мірної — нестало. Померла на 75-му році свого повного трудів і жертв життя.

З вісток які нас дійшли з Чехословаччини, дізнаємося, що пані Зінаїда не зважаючи на підірване здоров'я й важні моральні і матеріальні обставини не покидала громадської праці навіть після вибуху війни й заняття Праги німцями а опісля большевиками. В домі її збирались українці на наради, продумували способи рятування того, що можна було рятувати. В ті часи коли всяка громадська

праця вимагала великої мужності, власне ця схорована жінка, ніколи від неї не відмовлялася. Приятелька й довголітня співробітниця пані Зінаїди Мірної, п. Антоновичева, про ці часи каже: „Після збомбардування Музею у 1945 р. в (котрому п. Мірна від 1937 року була членом управи), всі часописи, всю кореспонденцію о трим у вала вона на свою приватну адресу, в той час, як ніхто на це не погоджувався, бо це було небезпечно. Коли її попереджували про небезпеку, вона казала: „Я вже стара й сама, як щось і станеться — а умірати ж колись треба“.

Коли, як пише в „Жіночому Світі“ пані Антонович, у 1949 р. перед своїм виїздом за море, відвідала вона паню Мірну хвору у лічниці, вона й тоді не забула про других, а просила її „переказати жіноцтву Америки і Канади, що у Празі є ще багато українських жінок що потребують допомоги“.

Такою була ця велика патріотка, яка вміла любити Україну не на словах, а посвятою сил всього свого життя в найважчих навіть обставинах.

Тому пам'ять її повинні ми зохвати й подавати як зразок до наслідування дальшим поколінням.

Олена Кисілевська.

Жінки в політичному житті еміграції

Розуміючи потребу свobodного висказу думок і поглядів у пресі, даємо місце статті п. О. Трофимовської, що оспорує становище сторінки СФУЖО в „Нашому Житті“ і „Громадянці“.

До цього питання думаємо ще повернутися.—Ред.

Одним з найболючіших питань, що стоять перед українськими жінками на еміграції, є питання відношення жінок до політичних партій.

Не можна сказати, що у звязку з роз'їздом еміграції по всьому світу, це питання не є актуальне: скупчення українців витворюються спонтанно всюди, це перше, а друге — треба підвести підсумки п'ятирічної праці Об'єднання Українських Жінок на еміграції.

До творчої критики кликала й сторінка СФУЖО в „Нашім Житті“ за листопад, 1949, у статті „За правила чесної гри“.

У цій статті та в статті „Коли це скінчиться?“ є хибні думки, які проходять і в деяких числах „Громадянки“, що принесли нашій політичній еміграції багато шкоди.

Перед нами журнал „Радянська Жінка“, ч. 1 за 1950 р. та „Україна“. Серед різного матеріалу є й такий: „Радянські жінки активні будівничі комунізму“, де поміщено короткі біографічні дані з портретами жінок, які дійсно заслуговують на увагу. Трагічно, що жінки можуть прикласти свої знання і руки тільки на будівництво комунізму. Большевики використали можливість, а чим може похвалитись наша культурна еміграція?

На IV З'їзді ОУЖ австралійка звернула увагу на відсутність жінок на посаді командантів таборів. Це підкреслення, на нашу думку, треба зрозуміти в ширшому сенсі. Європейців, австралійців, американців які з цікавістю дивляться на українську політичну еміграцію, дивує факт відсутності жіноцтва у громадських установах та в політичній репрезентації.

Питання ігнорування жіноцтва широко обговорювалося. Приводилось приклади використання жінок на політичній та громадській праці у Франції та Польщі, та здивування, чому наша еміграція виявляє

себе перед усім світом такою консервативною. Відповіддю на це з одного боку може бути те, що на еміграції мало жінок, але з другого боку жіноцтво саме не виявляло потрібної енергії в цьому напрямку, а чому дасть відповідь „Громадянка“, якій дамо слово:

„В усі часи, за всіх режимів з приводу всіх ідеологій чоловіки всіх народів розсварювалися, сперечалися. Це є в їхній природі і тут ми нічого змінити не можемо“. „Звідеci встановлюємо модус нашого ставлення до різних груп і партій: співпрацюємо й підтримуємо кожного, хто щось буде. Однір конструктивного від деструктивного, підтримка творення і опір проти нищення і буде нашою першою вправою в набутті державницьких привичок“. (Л. І., „Громадянка“ ч. 3).

На думку Л. І. до партій членам ОУЖ входить не треба, а підтримувати на даному етапі ту, яка їм до вподоби. Ще більше яскраво проводиться та ж думка в ч. 5-6 за 1948 р.:

„Жінки, мимо своїх партійних приналежностей, ніколи не дали себе втягнути в вир партійної боротьби і розрахунків. Вони не були досить партійно здисципліновані, щоб піти на такий розріз з своєю совістю. І тому партійні проводи бояться, що жінки в Національній Раді тягнули б туди, куди вимагає розум і інтереси нації, а не виключно диктат партії“.

Мабуть ні одна з партій не подякує за цю оцінку партій взагалі як таких, що не стоять за інтереси нації та діють всупреч розуму. Чому ж тоді магі претенсії, що партії не дали своїх представниць в Національну Раду! А „Громадянка“ там же пише: „Серед наших партійних угруповань немає свідомості і відповідної оцінки справи втягнення жіноцтва в повне русло громадського й політичного життя.“

Але ж яке ж політичне життя може бу-

ти без різних політичних угруповань, цебто партій? Тільки в Союзі СРСР бажаний "спокій і лад", "загідність" та політичне життя з однією комуністичною партією".

В "Нашому Житті" за листопад, 1949, у статті "За право чесної гри" читаємо: "Жінці чужі струнки будови доктрин та строгі мірила партійних рямців. Вона підходить до своїх громадських завдань щиро і безпосередньо, хватаючи з них, те що найпекучіше. Суха партійна дисципліна їй чужа й не зрозуміла, як і всяка партійна ворожнеча".

У наступній статті — "Коли це скінчиться?" — читаємо: "Нескінчені сварки і взаємнененависть наших чоловіків уже завела нас до чужої хати, навіть не до хати, а під чужий тин завела нас вона! Бездержавними, без роду, без племені волочимо ми своїх дітей роками по чужих землях — і не задумуємось над тим, коли це скінчиться?"

Що це? Засудження еміграції, як форми дальшої боротьби за волю України, чи не розуміння того, що воля у свій час була втрачена в боротьбі з більшовиками якраз через національно-політичну незрілість народу і чоловіків перш за все.

Вихід з трагічного становища автор тієї статті бачить у тому, що "українська жінка — інтелігентка, селянка, робітниця, партійна чи безпартійна, візьметься до своєї домашньої політики. До хатнього безустанного впливу на чоловіків".

З такими перспективами "домашньої політики" України не збудеш! Єдиним наслідком її буде хіба те, що чоловіки навіть в дівчатах повтікають.

Ні, не треба українському жіноцтву на еміграції йти за цими хибними думками.

IV З'їзд зовсім ясно ставив на позиції, що об'єднане жіноцтво являє собою політичну організацію, що прагне до Української Самостійної Соборної Держави, і в той же час відзначив, що ОУЖ повинна бути понадпартійною організацією. Жінка, як одиниця повинна сама вступати до партії, яка відповідає її переконанням, а ОУЖ повинна виховувати її до цього.

Нам українцям, що це виборюємо свою державу, потрібні партії, як носії методів та засобів здобуття держави. І тому то ОУЖ повинно знайти жіноцтво з існуючими партійними доктринами, бо буде боротьба між догмами матеріалістичними й ідеалістичними; між політикою поміркованою та революційною, і кожна матиме свій світогляд та програму.

Питання державного устрою, соціальні відносини, форми економічного буття, усі ці великі питання незабаром стануть перед українським народом. Вирішення цих питань буде залежати тільки від переваги голосів, де більшість буде жіночих; коли СЖУЖО не буде кликати жіноцтво тільки до своєї "домашньої політики". Та і Світовий Конгрес Українського Жіноцтва у своїх загальних резолюціях "висловлює свій подив і пошану для героїчної боротьби Української Повстанської Армії, конститує, що українська жінка бере активну участь у визвольних змаганнях, несе криваві жертви в боротьбі з окупантом". Вже з цих резолюцій ясно, кому слухає більшість жіноцтва.

Але ми повинні і можемо ставитися з пошаною до всяких переконань, і тому то ОУЖ могла б організувати доповіді представників різних партій, де в дебатах супротивників народжувалася б істина для слухачок. Так робили, між іншим, перед революцією 1917 р. перед студентством та на заводах серед робітників, представники різних партій.

Абсолютно не вірне твердження, що жінкам "чужі струнки побудови доктрин та строгі мірила партійних рямців". Захоплюючи майбутню працю на будові держави примусить жіноцтво не помічати "сухої партійної дисципліни", бо вона не буде сухою, як на еміграції, а живою і повною змісту там на Рідних Землях.

Тому перед ОУЖ на еміграції стоїть найважливіше завдання підготувати молодь до державницького мислення і підготувати багатосторонньо. Само ОУЖ повинно залишитися понадпартійним, бо ба-

Вісті з жіночих осередків

АВСТРІЯ

Дня 3 березня обрано на зборах у таборі Гелбрун нову управу. Нечисленна вже сьогодні колонія нараховує ледве кільканадцять осіб зорганізованого жіноцтва. Праця Союзу Українок іде виключно в харитативному напрямі. Засоби для цього здобувають дорогою публичних збірок, імпрез та з датків Таборової Ради.

І так Союз опікується постійно хворими українцями в санаторії для хворих на легені у Парші та двоє інших лікарнях у Зальцбурзі. Такою опікою обділює Союз пересічно 40 осіб, передаючи їм що тижня масло, цукор, овочі.

Для хворих влаштовують також традиційні свята, як Свят-Вечір, Свячене та переводять для них збірки книжок.

Управа Союзу співпрацює з рефератом сусільної опіки при управі табору.

Це праця скромна й невеликого розміру, але має велику вагу. Хворі на легені це здебільшого молоді люди, що наслідком важких обставин скитальщини втратили своє здоров'я. У багатьох випадках добрий харч та лікування стрептомицином ще уможливило б їм цілковите видужання. Тому зусилля нашого жіноцтва дає їм промінчик надії. Зусилля Союзу Українок варто ширше підтримати.

АНГЛІЯ

Дня 17 червня відбулися в Лондоні в доміві СУБ річні збори Організації Українських Жінок, секції СУБ-у. На збори прибули делегатки з усіх більших осередків та членки організації в Лондоні.

Обрано нову управу в такому складі: М. Гординська голова, а пп. М. Лукіаненко, О. Молчачівська, А. Добрянська, А. Костомарова, А. Варан і І. Шпитковська члени. План праці намічує охоплення як найбільших кол жіноцтва в члени організації. Особливу опіку думають присвятити атерії, дітям і хворим. Посиленої уваги вимагатиме плекання народного мистецтва та його популяризація.

ФРАНЦІЯ

Дня 26 червня відбулися заг. збори Союзу Українок у Франції. Зборами провела колишня голова СУ в Австрії Ганна Совачева, що тепер знаходиться у Франції.

Із звіту управи довідуємось про оживлену працю організації. Ряд імпрез, поважні збірки грошей на українську школу та видатна допомога хворим — це найзамітніші її досягн. Нац. податку зібрав Союз Українок 53,250 фр.

Нову управу вибрано в такому складі: п. Фенік—голова, а пп. Гомін, Діма, Мазур, Браер, Крупач члени.

Збори пройшли в дружній атмосфері. Нововибрана голова зложила подяку п. Совачевій за ведення зборів та започатковує збірку для хворого українця, що перебуває вже 19 місяців у шпиталі.

АРГЕНТИНА

Нещодавно подали ми огляд праці Союзу Українок Аргентини. Приходить нагода обговорити працю й жіночих товариств що в давніші на тому терені.

Т-во "Відродження" влаштувало 15 липня перший з'їзд всіх жіночих секцій. Пер-

гато є питань загальних для всіх жінок, незалежно від партійної приналежності. Тільки одне — не звужувати світогляду жіноцтва до суто хатніх інтересів.

Навіть для тих, хто вже не побачить України, користь від свідомого відношення до політичних справ буде велика в державах сталого поселення.

Добро і долю українського народу ставимо понад усе — тому і готуємось до цього — для майбутнього життя. Тому ж і вимогу "миру, порядку і дисципліни до наших політиків" ми можемо здійснити, тільки входячи самі безпосередньо до політичного життя.

О. ТРОХИМОВСЬКА.

ший день з'їзду вивчений рефератами про значіння жінки та характеристику праці Секції Т-ва "Відродження". Другий день з'їзду призначений на річні заг. збори жін. секції при централі. З нагоди з'їзду відкрито виставку українських вишивок а ввечері відбувся музичний виступ жінок-солісток та жіночого хору.

У влаштуванні з'їзду взяли участь — крім голови секції В. Мушинської і секретарки І. Білик-Паславської — членки пп. Ніна Опашка, Ольга Бандура, Марія Марцук, Оксана Мандзій.

Секція започаткувала в часописі "Наш Клич" жіночу сторінку, що йде п.н. "Прапор духа". У першому числі читаємо заклики голови Федерації п. О. Кисілевської, огляд конгресу Світового Руху Матерей і нарис Софії Парфанович. В центрі сторінки заповіді української жінки.

Жін. Секція при Т-ві "Просвіта" святкувала 29 травня свій п'ятилітній ювілей. Дбайливо підготована програма стягнула добірну публіку. Спершу обговорили пп. Н. Стрийків п'ятилітню діяльність секції, а п. С. Демчук план праці на майбутнє. Пізніш місцеві наші мистці вивпили програму своїми точками, а закінчилося це свято спільним бенкетом.

Жін. Секція при Т-ві "Просвіта" провадить сторінку в часописі "Укр. Слово", якої редакторкою є п. Н. Стрийків.

ЩЕ ОДНА УСПІШНА ВИСТАВКА

До ряду вистав, що зробили нам імя в широкому світі, належить міжнародна виставка в Монреалі (Канада), що її пе-

ревели у травні ц. р. Українську частину зорганізувала Ліга Українських Католицьких Жінок. Виставка дала повний перегляд нашого народного мистецтва, а крім того дещо з образотворчого мистецтва (Мороз, Труш, Мушинський). У прикладному мистецтві зацікавили усіх заімпровізований престіл та вишивані ризи.

Відвідувачів було дуже багато. Треба було весь час пояснювати. Щовечора були дівчата в народних строях (гугульських) і допомагали в поясненнях. В усіх часописах Монреалю появилися прихильні відгуки.

В особній залі виставляла молода малярка Генуш, що про її творчість ми вже писали.

І так знов одна успішна спроба — познайомити світ із давньою культурою нашого народу. Треба тільки належно використовувати такі нагоди добрими інформаціями та плеканням навіязаних зв'язків. Та про це вже подбають належне українські жінки Монреалю.

Подібно успішною виставкою був почин уряду праці в Кларкгейтон, Йоркшер, в Англії. Тут українська громада з Брандфорду за ініціативою п. Івонни Вітошинської перевела в міській залі виставку що лишала незабутнє враження. Ось як пише "Українська Дука" про цю подію:

"Український відділ на виставці був влаштований, наче чепурна родинна хата на далекій бальківщині. Цей закуток залі був справді чудово удекорований і гарно прибраний та весь час притягував увагу глядачів. Виставку обслуговувала пп. Вітошинська, Золотницька і Луців, одягнені в народне вбрання".

УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АРГЕНТИНИ
Посередині почесна голова СУА, Емілія Стернюк

ЕТНОГРАФІЧНА ПОЇЗДКА

Осередок Укр. Освіти й Культури запросив п. Тетяну Кошиць, вдову українського композитора на обідку зах. Канади з доповідями. Доповідниця говорить про українську народню пісню й народне мистецтво.

При цій нагоді виявилось, що серед наших поселенців є захованих ще багато невідомих пісень. Доповідниця взялася записувати їх і сподіється зложити гарну збірку пісень із мелодіями. Також багато предметів нар. вбрання й домашнього вжитку, що його привезли з собою переселенці — може вона зібрати до музею архіву Осередку Укр. Освіти й Культури.

ВІДГУКИ КОНГРЕСУ М.М.М.

Про конгрес М.М.М. (Світового Руху Матерей) писала оживлено вся французька преса. Газета "Ла Круа" (Хрест) принесла докладне звітження з перебути конгресу, а наприкінці витяги з найцікавіших доповідей. На замітному місці поміщено короткий огляд праці Ол. Сулими п.н. "Страдання української матері". Огляд цієї праці подали ми в попередньому числі, а в цілості надрукувала її "Свобода" в своєму англійському виданні.

УКРАЇНКА ПРИ ШТАБІ КОМШЕНЕРА В ПАКІСТАНІ

Українка із Саскачевану, панна Павліна Блага, виїхала недавно з Оттави до Карачі, столиці Пакистану, де буде працювати у штабі канадського високого комішенера.

Це не перший раз, що панна Блага займає таке поважне становище. Підчас війни вона працювала в Канада Гавс у Лондоні, в Англії. Брала також участь в конференціях в Бельгії і в Парижі.

До Карачі панна Блага виїхала літаком. Вислужить там два роки.

Панна Блага скінчила Саскачеванський університет.

УКРАЇНЦІ В БЕЛЬГІЇ

З часопису Вісті що появляються у Брукселі, столиці Бельгії, довідуємося що в Бельгії тепер є приблизно 7 тисяч українців.

Передплачуйте "Наше Життя"

ЧЕСТЕР, ПА.

Збори 2 відділу СУА

В дні 26 лютого відбулись річні збори 2 відділу Союзу Українок Америки в Честер, Па.

Збори відкрила голова п. П. Пецюх та здала звіт із річної діяльності відділу за 1949 р. Із звіту ми довідалися, що у звіттовому році відсвятковано два вечери, 17. листопада та спільне свячене для членкинь.

Союз співпрацював з місцевими організаціями у справі спровадження скитальців із Європи, та приготував для них спеціальні вечори. Скитальцям до Європи вислано багато пакунків на поодинокі адреси.

Дальше звітували секретарка п. А. Олійник та касієрка п. Рубаш. По уділенні абсолюторії вибрано предсідницю п. Івахів і секретарку п. Хомин для перепроведення виборів.

До відділу на 1950 р. увійшли: Голова п. Ю. Тершавська, місто голова п. М. Вейлін, секретарка п. А. Олійник, заст. секр. п. М. Івахів, касієрка п. Е. Огар, заст. кас. п. М. Передак.

Контр. комісія: пп. Е. Хомин, А. Гливяк і П. Пецюх.

По вичерпанні всіх справ п. Івахів подякувала всім за численну участь і в годині 10 веч. закрила збори.

О. Кулиняк

Писанка для українських інвалідів в Австрії

Перед Великоднем Союз Українок Америки, відділ 2 в Честер, Па., вислав 8 пакунків для інвалідів (на поодинокі адреси) до Австрії.

Інваліди, що одержали пакунки, надіслали листи подяки для СУА в Честер на руки п. голови Ю. Тершавської.

Із згаданих листів довідуємося, що наші інваліди знаходяться у скрутному положенні. Ще більш загрозливе становище буде коли скінчиться опіка ІРО. Тому добре було б, щоб інші відділи СУА теж поцікавились долею наших інвалідів в Європі і скромними висилками облегшували їм і так тяжке емігрантське життя.

О. Кулиняк

БРОНКС, Н. Й.

Свято Матері в 8 від. СУА

Союз Українок Америки у Бронкс, Н. Й., обходив свято Матері. У церкві Покрови відбулася Служба Божа за здоров'я всіх членок. Членки приступили до сповіді і Причастя, а потім зійшлися усі надолу до залу де приготовано стіл із сніданком. О. Теодорович зачав молитвою і поблагословив снідання.

Опісля голова Єва Корпало щиро привітала всіх, кажучи,

що Господь допоміг нам всім зійтися разом. Вона також перчитала маленьку поезію, яку зложила на честь української мамі.

О. Теодорович сказав, що відділ 8 СУА це дуже патріотична організація і гарно працює та подає поміч де вона дуже потрібна, тому він нашу працю шанує і хай Бог нам далі допомагає, а нам мамам бажає доброго здоров'я до праці на будуче. Диригент хору п. Козак привітав усіх, кажучи, що цінить працю 8 від. СУА. Гість п. Хомин сказав, що перший раз бачить працю СУА, яка йому дуже подобалась і нам союзникам мамам належить в День Матері віддати поклін.

Всі членки одна за одною бажали собі веселого і щасливого дня і цілого доброго року. Потім голова попросила всіх присутніх зложити якусь жертву і зложили \$32, 3 того ухвалено дати 10 дол. на фонд Матері й Дитини, а 10 дол. на Наше Життя, та решту на оплачення кошту. Всім жертводавцям подякувала п. Корпало.

Жертви зложили:

По \$2: Єва Корпало, Аполонія Дзумар, А. Ковалишин, Е. Пуця і К. Влох.

Па \$1: А. Москалик, М. Бобецька, п. Хомин, о. Теодорович, А. Гурашевська, А. Срет, А. Бродин, К. Луцик, М. Стравс, А. Дуда, М. Лайтнер, І. Евусин, М. Гелета, Е. Хомів, А. Попів, М. Красан, Охманович, М. Ригель, К. Сінковська, А. Залевська, А. Левіцька, С. Шмига, О. Вус. — Разом \$32.

Єва Корпало

НЮАРК, Н. ДЖ.

28 від. СУА на фонд Матері й Дитини

Дня 9. липня померла загально шанована членкиня СУА п. Гец. Наш 28 відділ ухвалив купити квіти, крім цього всі членки від себе зложили на спільну Службу Богу. По похороні, на заклик п. Федчишин і п. Гольяк, присутні зложили 28 дол. на фонд Матері й Дитини. Датки зложили:

По \$2: п. Бенковська, пан Гец і п. Н. Н. По \$1: Іван Песарський, Мері Дадчечко, п-і Морфенко, Роза Теречечко, п-і і пан Анчубол, Мері Федчишин, п-і Пуркут, п. Іван Шотка, п. Іван Бобук, Йосиф Бобук, Теодор Бобук, Мері Сокальська, п-і Копитко, Мери Стахура, п-і Кеврин, Йосиф Коробаник, В. Стахура, Іван Гец, Ева Кочів, Олена Матляк, Т. Гец, Анна Лещик. — Разом \$28.

Олена Гординська, секр.

ЛЕТЯТЬ МОЇ ЛІТА

Здається — молодість мина, Лишилось тільки трошки, Я стану згорблена, сумна, Лице покриють зморшки.

Кудись летять мої літа, Кудись у невідоме, І гасне сміх мій на вустах Блідим малюнком втоми.

Як літо осінню вміра, Як взимку біла нива, Я буду скоро теж стара, Я буду скоро сива.

Париж, 1947

Діма

(Із збірки „Волошки“)

Олена Залізник

3)

Початки українського жіночого руху

Коли згадую про ті часи з перспективи 40 років, то не можу рівня „Мети“ як слід оцінити. (На жаль, від того часу не бачила її). Та треба брати до уваги, що це були перші початки в цьому напрямі і молоді дівчата взялись за діло без ніяких фондів з молодечим запалом, але і з молодечим браком досвіду. Тому не диво, що Олена Пчілка у привітальнім листі до нас з нагоди появи першого числа „Мети“, написала: „Бажаю вам більше успіху як поспіху“ Для „Мети“ прислали свої речі Ольга Коцюбинська, Катря Гриневичева, Константина Малицька, Уляна Кравченко і інші відомі письменниці того часу. Ініціативу до видавання „Мети“ дала Дарія Шухевич, що якийсь час була її редакторкою, а ми, члени кружка їй помагали. Дарія Шухевич і Настя Грінченко були соціал-демократками і стояли у звязку з тодішніми лідерами тієї партії, (М. Ганкевич, Старосольський, Косевич) однак ні „Кружок Українських Дівчат“ ні „Мета“ не мали партійної закраски, а наступна голова організації, Северина Данилевич Кабаровська була з переконання національна демократка.

Крім вище згаданих членок пригадую Олену Ясеницьку, Марину Лучаківську, одну кою тоді звичайну студентку медицини, Олену Бережницьку, О. Озаркевичівну, Іванну Шехович (якій Франко присвятив свою історію української літератури), Хараківну, Белеївну, Стельмахівну, Е. Крушельницьку та інші. Богато з них тепер покійниці. Настя Грінченко померла в Києві в тюрмі ще перед першою світовою війною, а друга ініціаторка того товариства Дарія Шухевич померла на засланні в Казакстані.

Живучі по цей бік залізної заслони колишні члени „Кружка Українських Дівчат“, почесна голова Союзу Українок в Буенос Айрес, Е. Крушельницька Стернюк, та перебуваюча в Німеччині Мелянія Стельмахів Витвицька, може мають більше споминів про цю організацію.

Ще в 1905 р. товариство перемінило свою назву на „Кружок Українок“ тому, що членки вийшовши заміж, не хотіли покидати своєї організації. Спільний виступ обох жіночих товариств створив потребу об'єднання. І так в 1909 р. обі львівські організації створили нове товариство „Жіночу Громаду“. Новий австрійський закон про товариства давав змогу поширити діяльність на всі країни Австрії. І тому статут „Жіночої Громади“ міг спертися на ширших рямцях. Головним завданням „Жіночої Громади“ було перевести централізацію існуючих жіночих організацій, та

основувати філії в повітових містах та кружки по селах Галичини і Буковини. На підставі того статута українки мали право оснувати свою організацію також у Відні, Празі чи іншому австрійському місті, де жило більше українко. Думалось тоді і про закарпатських жінок, але на Угорщину не можна було того статута поширити. Пригадую собі ті справи, бо статут для Жіночої Громади опрацьовувала Константина Малицька зо мною. Коли в „Клубі Русинок“ чи в інших жіночих товариствах працював до того часу лише сам відділ, „Жіноча Громада“, згідно із статутом творила різні секції: організаційну, видавничу, добродійну і т. д., щоб у цей спосіб диференціювати роботу і притягнути до праці більше жінок, відповідно до їх заінтересувань.

Найбільше уваги присвячено організаційній ділянці, і тому по різних містах та селах поставали філії і кружки „Жіночої Громади“. Також існуючі товариства приєднувались до Централі, змінюючи свій статут і назву, або залишаючи старий.

Львівська централь почала організувати не лише жінок інтелігенток, але також міщанок і робітниць. До філій і кружків висилано референток. Пригадую такі поїздки М. Білецької, К. Малицької, І. Січинської, С. Олесківної, Стефи П., а мені також доводилось побувати в Перемишлі, Яворові, Краківці, в деяких підльвівських селах і на Покутті. На тих сільських зборах було нераз велике число жінок. Тяжче було до організації притягнути міщанок і робітниць.

Одним з головних завдань „Жіночої Громади“ було домагання політичних прав для жінок. У тій цілі львівська Централь і провінційні філії скликали збори, писали петиції до уряду і т. п.

Пригадую одно таке віче 1910 у справі допущення жінок до голосування у Львові, на якому промовляли Марія Білецька, К. Малицька, одна селянка з-під Львова і дівчина служниці. По вічу відбувся похід під сойм, де українські вічевики стрінулися з таким самим походом польських і жидівських жінок, що мали свої віча рівночасно, в інших локалях. У всіх інших справах, культурних чи харитативних, українські жіночі товариства не контактувались з польськими чи жидівськими жінками. Однак тоді, у справі домагань виборчих прав, виступили разом. Під соймом зібралось чимале число жіноцтва яке домагалось виборчого права в майбутніх соймових виборах. Просто примусили соймового маршала Станислава Бадені (брата відомого ворога українців, Казимира) прийняти делеганію. Для нього демонстрація жінок була несподіванкою і він сам не знав, як поступити у цій справі. Від української делегації, у склад якої входила М. Білецька, К. Малицька і я, промовляла Малицька. У незвичайно добре приготованій і красномовно виголошеній промові сказала багато правди на адресу польських магнатів та про польську політику в Галичині загалом. Від польок виступила тоді графянка Пелягія Плажек, яка була перейнята феміністичними ідеями. Бадені був здивований участю польської аристо-

„Мама буде любити мене“

(Чарльз Дікенс у своїх „American Notes“ в розділі „Boston“ дає опис школи для глухо-німих-сліпих дітей. Наводить теж у цім розділі цікаві спостереження д-ра Гава, лікаря тієї установи, про глухо-німу та сліпу дівчинку Лавру Бріджмен.)

Лавра Бріджмен народилася 21 грудня, 1829. На другому році осліпла й оглухла, втратила нюх і майже зовсім смак. На четвертому році здоров'я Лаври значно покращало, та яке це було життя. Темрява і гробова тишина були довкола неї. Неньчина усмішка не викликала усмішки на її личку, батько не був у силі навчити її наслідувати його голос. Та безсмертний дух, що був у дитині, не вмер, не дав себе окалічити і став виявляти себе інакше, коли багато її шляхів комунікації зо світом були для неї відтяти. В 1837 р. батьки за порадою лікаря установи д-ра Гава віддали Лавру до тієї школи. Тут переконалися, що це дуже здібна й інтелігентна дитина, що кожна нова думка оживляла її, справляла її приємність, що відбивалось на її личку.

За півтора року мама відвідала Лавру. Цікава була це стріча. Мати стояла хвилинку, із слезами в очах, дивлячись на нещасну донечку. Дитина бавилася в кімнаті, невідома зовсім того, що біля неї її рідна мати. Нараз підбігла до матери та зразу ж стала обмацювати її руки, одержу, старалась усвідомити собі, чи знає її.

Коли ж це не вдалось їй, відвернувшись від матери як від чужої. Нещасна мати не могла здавити болю, що рідна дитина не знає її. Потім мати дала Лаврі шнурок коралів, що їх дитина носила вдома. Дитина відразу пізнала коралі та дуже владуванна заложила їх собі на шию. Старалась дати лікареві зрозуміти, що коралі були з її рідної хати.

Тепер мати хотіла триголубити Лавру, та вона відштовхнула її, воліла бути з товаришками. Лаврі дали ще одну річ із її рідного дому і вона, видно, зацікавилася ще більше. Дотикалась „чужинки“ ще докладніше та давала лікареві зрозуміти, що вона знає, що ця особа прийшла з Гановеру (біля Нью Гемпшера). Вже й не противилась неньчиним тещам, але на найменший знак покидала її.

Біль матері був страшний. Бо хоч мати боялась, що донька не визнає її, то перенести те, що рідна дитина буде для неї така рівнодушна — цього було забагато на жіночу вдачу.

За хвилинку, коли мати знову торкнулась дитини, здавалось наче щось підказувало Лаврі, що це не могла бути чужа їй особа. Тому дуже тільки стала „приглядатись“ неньчиним рукам, на її лиці відбивалось велике зацікавлення. Дуже поблідла, потім нараз почервоніла. Здавалось, надія бореться із сумнівом і жахом. У таку хвилину болючої непер-

ності мати обняла дитину кріпко, цілувала ніжно, аж вкінці правда заяснила на дитячому личку, недовіря та жах зникли, дитина зраділа безмежно, тупилась до матери, піддавалась її ніжним обіймам.

Тепер уже Лавра не звертала уваги на коралі, забавки, які їй давали, не цікавили її. Товаришки забави, задля яких щойно була відвернувшись від рідної матери, як від чужої, тепер надармо намагались відірвати Лавру від матері. І хоч послухала лікаря (як це звичайно робила), щоб шла з ним, то видно було, що робить це з болем. Притиснувшись до лікаря наче боялась чогось, а коли за хвилинку лікар товів її до матери, Лавра кинулась розрадувана в рамена матери.

Розлука з матір'ю виявила також зворушення, свідомість і постанову. Лавра товаришила мамі до дверей, притискаючись до неї весь час, аж до порога. Тут зупинилась, розглядалася кругом, хто був біля неї. Коли переконалась, що стояла управителька, яку дуже любила, вхопилась її одною рукою, але й далі конвульсійно другою рукою держалась матері. Так стояла хвилину. Потім пустила мамину руку, ириклала хусточку до очей, обернувшись та заходячись від плачу, вхопилась управительки, коли мати відходила зворушена так як і дитина...

Лаврі подобається як інші діти її завважають і учителька пестить її і тих яких вона

РАДНА П-НА МАРУСЯ БЕК ЗГОЛОСИЛА КАНДИДАТУРУ ДО КОНГРЕСУ

Панна Маруся Бек, радна міста Дітройт, Мишиген, зголосила свою кандидатуру на Федеральную конгресмену у Вашингтоні, Д. К. на демократичний тикет, в 16 конгресовім дистрикті. Місце це опорожнене несподіваною смертю конгресмена Івана Лесінського, з польського роду.

На цей пост зголошують кандидатури багато других осіб, але ми українці, бачучи нагоду, стараймося дати підпертя панні Бек. Вона своїми здібностями могла б багато зробити на цім поважнім становищі.

В день правиборів, 12 вересня, всі голосуючі українці повинні дати їй своєї голоси і теж агітувати за її кандидатуру. Її перемога буде і нашою перемогою. Нам, жіноцтву, особливо повинно іти про це, бо в Конгресі у Вашингтоні є дуже мало жінок.

Панна Бек показала здібною радною міста, так даймо їй змогу працювати там де вона може багато більше добра зробити для Америки і для нас українців. **М. С.**

любить. Однак ця любов учителів супроти інших не сміє йти задалеко, бо тоді Лавра завидна. Вона теж хоче мати свою частку, хоч не велику, коли ж її не дістає, каже: „Моя мама буде любити мене“

кратка у спільній делегації і сказав до неї з докором: „Грабляно, пані теж тутай?“

Я нароком так довго зупинилась на цім, бо це була перша жіноча демонстрація з походом, у справі допущення жінок до голосування, а успіх Малицької як бесідниці був тоді надзвичайний.

При цій нагоді слід згадати ще один гурток, що мав своє особливе завдання. Це був Кружок ім. Ганни Барвінок при Рідній Школі який опікувався першою українською дівочою школою ім. Т. Шевченка у Львові. Цей Кружок мав не тільки удержувати школу, але провадив видатну культурно-освітню працю серед свого членства. Щотижня сходився тут гурт членів, батьків учнів і прихильників, щоб вислухати реферату чи відгуку на якусь національну подію.

„Жіночий Громаді“ приходилось обстоювати рівні права для жінок не лише перед державною владою, але й у своїй власній суспільності. З трьох існуючих тоді українських політичних партій, найбільша, націонал-демократична, а бодай її верхівка у Львові, ставилася з резервою, а то і неприхильно до домагань жіноцтва. Голові „Жіночої Громади“, Марії Білецькій, доводилось нероз дуже енергійно домагатись доступу жінкам на т. зв. „Народні Зізди“, чи інші політичні збори та наради. Нерадо поміщували дописи про працю жіноцтва у щоденнику „Діло“. Не погоджувались приймати жінок у члени партії, покликаючись на закон, хоч другі тодішні партії, радикальна і соціал-демократична, основані на підставі тих самих законів, радо приймали жінок у свої ряди. Однак в останніх роках перед війною добились жінки того, що відпоручниць „Жіночої Громади“ запрошували на наради і зізди Народного Комітету, на які ходила все М. Білецька ще з якоюсь виділовою.

Марія з Лісецьких Білецька була протягом довгих літ найвизначнішою індивідуальністю в „Клубі Русинів“, а потім в „Жіночий Громаді“ у Львові. Відзначалась рішучістю і бистротою, вміла все подавати добрі проекти і пляни в ділянці громадської праці і як добра бесідниця вміла переконати інших. За молодих літ працювала на педагогічному полі, як учителька і директорка дівочої школи ім. Шевченка у Львові.

Уміраючи записала своє майно, дім і готівку, тим що віддали своє здоров'я в боротьбі за волю України — українським інвалідам.

Про діяльність „Жіночих Громад“ у провінційальних містах Галичини не маю точних відомостей. Лише із споминів активної членки жіночого гуртка в Коломиї, п. Олени Кисілевської, можна зясувати собі програму їхньої праці. Змістом статуту були, як і давніше, самоосвіта жінок, товариське життя, аматорські вистави. Та вже переважали завдання харитативні — допомога вбогим учням та сиротам і вдовам по священниках. Було намагання заснувати інститут для дівчат, та це не здійснилось через опір москвофілів, що не хотіли відступити на ту ціль

фундації Т. Бідовуса. Бурсу урухомлено аж після війни. Окрім того жіноцтво займалось виборами, а пізніше Січами.

Буковинська „Жіноча Громада“ в Чернівцях, окрім суспільної і харитативної праці, розвинула була виробництво народних вишивок, згуртувавши до цього сільських вишивальниць. Збут на ті гарні мистецькі вишивки забезпечували їм не лише чернівецькі покупці, але й крамниці прикладного мистецтва у Відні. Здається, що зрозуміння для цієї ділянки своєю працею підготувала там Євгенія Ярошинська, сама буковинка, письменниця і перша українка учителька фахових шкіл з вищими заграничними студіями.

Львівська філія „Жіночої Громади“ удержувала якийсь час дівочий інститут. В 50-ту річницю смерті Тараса Шевченка видала плякету-погруддя Тараса Шевченка, роботи різбаря Михайла Гаврилка; К. Малицька зредувала одноднівку є вінетю малярки О. Кульчицької. Постійно улажувано реферати. Тоді то перше пізнала я теперішню голову СФУЖО, Олену Кисілевську, яка часто зголошувала свої реферати. В „Жіночий Громаді“ крім названих видатних членок були ще й інші передові членки: Євгенія Вергановська, Марія Мудракова, Євгенія Макарушкова, Марина Іжицька, О. Корінцева, Євгенія Ясеницька й інші.

В останніх роках перед війною, яка вже від 1912 р. наче б висіла в повітрі, „Жіноча Громада“ організувала санітарну службу — вишкіл сестер милосердя, улаштувала курси першої поміч раненим, дала почин до створення і з успіхом перевела збірку фонду для цих цілей. (Не пригадую назви того фонду, означеного двома короткими гаслами). Реферат Олени С., виголошений на одному із жіночих віч, що було скликане у тій цілі, видруковано і поширювано окремою брошуркою: „Жінка в історії України“.

В ті передвоєнні часи виступають ще зорганізованою групою українські студентки львівського університету, згуртувавшись в окремі секції Українського Студентського Союзу.

Жінки були тоді допущені лише до студій на філософічному і медичному факультеті, правничі й технічні студії ще далі були недоступні жінкам. Тому то скликували студентки окремі зібрання у цій справі і передавали ректорам високих шкіл меморіали для предлошення міністерству освіти. Акцію цю вели спільно українки, польки і жидівки, а ініціатива виходила нероз від українки. (Не запрошували до участі лише членок шовіністичної вшехпольської „Чительні Академічної“ та москвофілок). У цій справі переписувались також з німецькими студентками віденського університету. А і в самому Львові мали звязок з чужоземними студентками білорусинками і росіянками, що тікаючи перед утиском царського режиму, шукали азилю в Австрії. Одною з таких наших симпатиків була відома білоруська революціонерка і письменниця, М. Пашкевич (псевдонім „Дьотка“).

(Продовження буде).

HELEN MURAL, Junior Vice-President UNWLA, Contributing Editor, OUR LIFE

A REMINDER TO THE "CALL"

Though the often praised World Congress of Ukrainian Women and Soyuz Ukrainok Convention dates almost two years back in the book of memories, certain impressions remain fresh in my recollections.

The one memory of concern at the moment is the dismaying remembrance of the too few Junior League members in attendance at the Convention.

Leaders and speakers at the World Congress and Convention were eager to delegate responsibilities to young American born Ukrainian women, for these wise mothers recognized that the future of the Ukrainian National Women's League lies in the hands of we Jr. League members.

Plainly a "Call" was sent out to us, and I feel that in the past year and a half the Jr. League has done an admirable job in responding to this call.

A current example of the fine work of the Jr. League is the almost 100 per cent generous contribution

on the Jr. League's part to the Lesya Ukrainka Fund. To quote Mrs. Lototsky, Ukrainian National Women's League's President, "I really don't have enough words of praise. I am proud to be their President and I am grateful for the cooperation they have given to the main office on the publication of "The Spirit of Flame." We do not have very many Jr. League branches, only ten branches strong, but it's all quality, the finest there is."

We must continue to respond to the "Call" and we must constantly re-assure the trust and confidence that the "old-timers" have bestowed upon us "young-uns."

At the Convention in Philadelphia this November when the roll call is read, let there be a delegate and many more to represent each Jr. Branch! And when from among the young set, officers are selected and elected to serve the UNWLA, let us be prepared to assume the role that we have long been coached to act by our Ukrainian mothers.

HEADQUARTER'S BULLETIN

Though member branches of Soyuz Ukrainok are not meeting officially during the summer months, Headquarters is requesting that each branch do its utmost to sell ads for the forthcoming Jubilee Convention Journal. Each branch has been mailed advertising blanks and it is hoped that each group will cooperate in this undertaking as well as the groups did for the Lesya Ukrainka publication.

All branches are urged to have a group picture taken for a one-page insertion in the Jubilee Journal. Pictures should be taken immediately and sent to Headquarters along with a check for ten dollars extra to pay for the cut. Names of the members pictured should be written legibly on the back of the photograph.

The Jubilee Committee for the Ninth Convention of the UNWLA has been established. Tentative plans are being formulated; one of the highlight features of the Convention will be a Ukrainian fashion show following the banquet at the Warwick Hotel. The fashion show will present authentic costumes of Ukraine from the various regions. A concert and a one-act play is also being planned. Headquarters is attempting to formulate a program worthy of the Twenty-Fifth Jubilee of the UNWLA.

Officers and chairmen of standing committees who served during the twenty-five years of the UNWLA's existence will be honored at the banquet.

Plan now to attend the Ninth Convention, November 11 and 12, Warwick Hotel, Philadelphia, Pa. Each branch should elect a delegate to the Convention at the first meeting in September after sum-

"SPIRIT OF FLAME" PUBLISHED

"This volume prepared by the late Dr. Cundy with a foreword by Professor Clarence A. Manning of Columbia University is the first large-scale attempt to acquaint the English-speaking world with a poetess who is recognized as one of the leading figures in modern Ukrainian literature." Thus reads the advance publicity released by the Bookmen Associates on the UNWLA's "Spirit of Flame."

Through the extremely fine cooperation and endeavors of member branches of the UNWLA, \$3,148.00 have been raised for the publication. \$152.00 were donated to this worthy cause by individuals and several Gold Cross Branches, making a total of \$3,300.00 collected.

The Bookmen Associates are releasing publicity to all public libraries, libraries of colleges and universities, book dealers and newspapers in the United States on "The Spirit of Flame."

Achievement and gratification coupled with pride should be felt by members of all Soyuz Ukrainok branches in reading the dedication:

"To the Organized Ukrainian Women of the United States who helped publish this book."

LESIA UKRAINKA FUND — BRANCH DONATIONS

(Up to July 15, 1950)

Branch	Amount
1 New York City, N. Y.	\$45.00
2 Chester, Pa.	51.00
3 New York City	95.50
4 New York City	50.00
5 Detroit, Mich.	142.00
6 Rochester, N. Y.	60.00
7 Akron, Ohio	10.00
8 Bronx, N. Y.	22.00
10 Olyphant, Pa.	—
14 Cleveland, Ohio	25.00
15 Chester, Pa.	—
16 Detroit, Mich.	93.50
18 Jamaica, N. Y.	10.00
19 Amsterdam, N. Y.	40.00
20 Philadelphia, Pa.	10.00
21 Brooklyn, N. Y.	75.00
22 Chicago, Ill.	25.00
23 Detroit, Mich.	100.00
24 Elizabeth N. J.	—
25 Cleveland, Ohio	10.00
26 Hamtramck, Mich.	125.00
27 Pittsburgh, Pa.	10.00
28 Newark, N. J.	50.00
29 Woonsocket, R. I.	35.00
30 Cleveland, Ohio	125.00
31 Detroit, Mich.	181.00
33 Clifton Heights, Pa.	—
34 Cohoes, N. Y.	—
35 Ozone Park, N. Y.	—
36 Chicago, Ill.	10.00
37 Detroit, Mich.	200.00
38 New York City	—
39 Millville, N. J.	—
40 Allentown, Pa.	25.00
41 Philadelphia, Pa.	25.00
42 Philadelphia, Pa.	200.00
43 Whitestone, N. Y.	5.00
44 Boston, Mass.	35.00
45 Manchester, N. H.	10.00
46 Philadelphia, Pa.	60.00
47 Philadelphia, Pa.	60.00
48 Philadelphia, Pa.	51.00
49 Buffalo, N. Y.	25.00
50 Jr. Newark, N. J.	—
51 Jr. Akron, Ohio	—
52 Jr. Philadelphia	25.00
53 Jr. Brooklyn, N. Y.	5.00
54 Bridgeport, Pa.	—
55 Rochester, N. Y.	10.00
56 Jr. Chicago, Ill.	—
57 Jr. Philadelphia	10.00
58 Jr. Detroit, Mich.	25.00
59 Baltimore, Md.	25.00
60 Jr. Cleveland, O.	160.00
61 Jr. Detroit, Mich.	—
Filia Detroit, Mich.	182.00
Philadelphia Council	260.00
Detroit Committee (Branches 5, 31, 61 Jr.)	400.00
	\$3,148.00

NEWS NOTES FROM BRANCH 60

To say that the girls of Branch 60 have been active during the last month is a mere understatement.

The Cleveland Jr. League together with the Akron branch worked harmoniously again, as they

UKRAINIAN COOK BOOK BEING PUBLISHED

The International Institute in Philadelphia is publishing a Ukrainian Cook Book for the benefit of those who cannot read Ukrainian but would like to continue the tradition of Ukrainian style of cooking, as well as for American housewives who are continually seeking new cooking methods and recipes.

The author of this book is Natalie Kostecka, a specialist in Ukrainian cooking. A graduate of the College of Home Economics in the

old country, she taught in high schools, edited books and magazines on economics, and after the close of World War II managed a large IRO camp kitchen.

Seventy-five traditional recipes for "today's living" will be featured including recipes for soups, vegetables, salads, main dishes, babka, cakes, desserts and cookies.

Ukrainian housewives interested in this cook book may receive a copy by sending one dollar or a check for one dollar made payable to UKRAINIAN COOK BOOK, 866 North 7th St., Philadelphia 23, Pa.

so often do, at the Ohio State Convention in June.

At the June meeting, election of officers took place "enlisting" the services of Margaret Husel as President; Olga Pavlyshyn, Vice-President; Helen Budowanec, Treasurer; and Irene Trembly, Secretary. Chosen as delegate to the UYL-NA Convention in September is Irene Trembly.

After a few of the girls just returned from the Detroit Sports Rally (and not yet fully recuperated) the club put another niche into its belt and sponsored its Second Annual Picnic, held on July 9, 1950, at the St. Vladimir's Grove under the grand supervision of our new President, Margaret Husel. It

was a fine day, and the amount of steaks and hot dogs consumed was remarkable.

The three days after the picnic sped by quickly and sooner than we expected, the evening for Estelle Gnot's engagement party came upon us. Schneider's in Westlake, Ohio, was the site of this celebration on July 12. Can it be said that having engagement parties for our gals is becoming a habit? Yest, it can, and a good one at that! Engagements and marriages are becoming "the" thing with our gals—for two more of us are soon trotting down the aisle. Margaret Husel set her wedding day in August. Her fiance is Walter Rutensky. Elsie Lenko, one of our newer members, will be taking the step in October. She will be married to Margaret's brother, Harry.

Now that our fiscal year is over, we shall be looking forward to the UYL-NA Convention in September, and then on to Philadelphia for the Ukrainian National Women's League Convention in November.

Irene Trembly.

ATTENTION

Jr. League branches and member branches are urged to send in news pertaining to group activities. Articles on general Ukrainian events are also solicited. All items must be sent to the Editor on or before the 10th of each month.

Editor's address:

Miss Helen Mural
2330 Denison Avenue
Cleveland 9, Ohio

„БАБСЬКА РОБОТА”

У нас є один забобон що його не так швидко позбудемося, і що з ним ще довго доведеться боротись. Це те що наші мужчини, й часом на жаль ще й деякі жінки, вважають жіночу працю коло домашнього господарства чимось менше вартісним, чи навіть таким що принижує мужеську гідність. Одним словом „баська робота” це в їхньому розумінні та щоденна важка праця в дома.

Є батьки що не тільки ніколи не допоможуть жінці у хатній праці, навіть найлегшій, але й синам збороняють братись за „баську роботу” і допомогти матері при митті посуду, подаванні на стіл, стерти порох, чи навіть пришити собі гужик.

Чи думають такі батьки що доцільно виховують своїх синів у призиристві до тієї праці що її виконує мати чи сестра? Чи думають батьки що хлопця привчить шанувати жінку, коли вважатиме що та праця, яку вона виконує, для того щоб полегшити тягарі прогонування й виховання сім'ї, це щось менше вартне, принизливе для людської гідності? Чи думають такі батьки що вияв пошани сина до матері є тільки гарне до неї поведіння?

Ні! Він повинен радо допомогти їй, не тільки тому що вона мати і так годиться робити, але з повною свідомістю що

Пише НАТАЛЯ КОСТЕЦЬКА

учительна домашнього господарства

Юшка овочева на 4-6 осіб

- 1 фунт овочів (черешні, зблукка)
- 6 горнят води
- ½ горнятка сметани
- 1 ложка муки
- 1 цитрина
- цукор

Почистити овочі, розварити. Перетерти через сито. Розмішати муку зо сметаною, залити юшку, заварити, заправити до смаку соком з цитрини і цукром. Вложити кусок шкірки цитринової, помаранчевої для аромату. Застудити, подавати холодну. До цієї юшки подається сухі тісточки, бісквіти.

Юшка із зеленого кваску на 4-6 осіб

- ½ фунта кості
- 1 фунт мішаної горюдини (капуста, морква, петрушка, салера, цибуля).
- 6 горняток води
- 1 горнятко дрібно віченого кваску (шавель)
- ½ горнятка квасної сметан
- 1 ложка муки
- сіль, зелена петрушка, кріп
- 3 яйця

Почистити, зварити вивар. Раз заварити по виварі квасок. Муку розмішати зо сметаною, залити юшку, заварити. Заправити до смаку сіллю, зеленою петрушкою і кропом, дрібно січеним. Яйця зварити на твердо, потеревити, вложити по половинці на тарілки, залити юшкою. Подається в гарячі дні на зимно.

Шпінак

- 2 фунти молодого шпінаку, води стільки, щоб міг свобідно плавати
- 1 ложка товщу
- 1 ложка муки
- ½ горнятка молока
- ½ горнятка сметанки
- сіль
- 2 зубці часнику

Шпінак перебрати, добре виполокати. Воду заварити на

вона як мати-жінка, багато працює для його власного добра і цілої родини, та для добра цілої української нації, виховуючи чесних і розумних громадян.

На жаль, є ще сьогодні багато таких мужчин що вважають свою працю багато важчою і важнішою, ніж та праця що її жінка виконує в домашньому хазяйстві. Навіть буває що над морем, у горах чи на фармі, куди б родина не виїхала, мати „випочиває” коло печі, прання, миття посуду тричі в день, або біля іншої „баської роботи”

Мабуть мало буде таких батьків що не посоромляться допомогти жінці, або бодай синів своїх до цього напіднуть.

Адже ж це „баська робота”

X. K.

Ясне сонце світить з неба,
Веселить та гріє,
В рідній хаті при матусі
Кожне з нас радіє.

Уляна Кравченко

кипачу, вкинути шпінак, посудину не накривати. Як закипить, поварити кілька хвилин, вилити на друшляк. Як прохолоне, змолоти на машинці або посікти. Товщ розтопити, додати муку, легко підсмажити, додати молоко, сметанку і шпінак. Добре вимішати, раз заварити. Часник почистити, посікти, розтерти із сіллю ножем на дощинці. Додати до шпінаку, добре вимішати.

Шпінак варений у великій кількості води у посудині відкритій задержує ясно зелену краску, а це хлорофіл який є дуже потрібний головно малим малокровним дітям.

Фасолька в підливі

- 2 фунти шпорагової фасо.
- 1 ложка цукру
- ½ ложки солі
- ½ горнятка води
- ½ горнятка сметанки
- 1 ложка муки
- перець
- 1 цитрина

Фасольку почистити, покряяти на кусники, залити водою, додати цукор, сіль, зварити. Муку розколоти у сметані, залити фасольку, раз заварити. Додати трошки перцю, сік з цитрини. Має мати смак легко квасковатий.

Подається до курятини, до різно варених мясив.

Гриби печерички

- 1 фунт печеричок
- 1 ложка мас.
- 1 цибуля
- ½ ложки солі
- перець
- ½ горнятка води
- ½ горнятка сметани
- 1 ложка муки

Печерички почистити, покряяти. Масло розтопити, додати гриби, цибулю дрібно січену, сіль, перець, легко піддушити. Як гриби втягнуть усе масло, і нема вже плину, додати воду, зварити. Муку розколоти у сметані, залити гриби, хай раз закипить.

НОВІ КНИЖКИ І ВИДАННЯ

„Непереможна Україна”, факти про боротьбу Москви з українським націоналізмом на культурному фронті по другій світовій війні — зібрав Данило Лобай, видання Комітету Українців Канади, Винніпег Манитоба, 1950.

Євшан-Зілля — Бібліотека юного читача. Привіт Україно. Тобі! — збірник. — Рік видання I, випуск ч. I. Торонто, Онтеріо.

„Молоде Життя” — журнал Українського Пласту ч. 5-6 (96-97) за травень-червень 1950; видає Головна Пластова Старшина, В-во „Молоде Життя” — Мінхен, Дахаверштр. 9/II; стор. 32, додаток „Новак” ч. 2-6, стор. 16; ціна ДМ 0.80, або 25 ц.

Phone: POPlar 5190

EMIL KULCHUSKY

NOTARY PUBLIC

REAL ESTATE INSURANCE

2231 Fairmount Ave.

PHILADELPHIA 30, PA.

Юрій Клен

ЧЕКА

Пригадую підвал Чеки в Полтаві,
Де я колись годині дві чекав.
Лилось крізь шиби світло золотаве,

І я затерті написи читав
На валні стін... Ніхто у книгу слави

Тих смертників імена не вписав,
Що звідсі тим, які живуть на світі,

Свої останні креслили привіти:
„Чекаю розстрілу. Петро Палій”

„Сьогодні вму за тебе, мій народе.

Іван Мандзюк” — „Кінець. Нема надій.

Прокляття шлю катам. Василь Макода”

„Живіть і не зрікайтесь гордих мрій,

О, ви, кому ще світить сонце вроди.

Михайло Вюн” — „Марусі мій уклін.

Іду на смерть. Манюра Валентин”

Ми добре знали смертницький звичай...

Задушна ніч у мрячному підвалі.

Зненацька крик: „Виходь і все скидай!”

За подорож у край де „ність печалі”,

Ти одяг катові лишив „на чай”

В потилицю мов грім. А потім клади,

Поважно, всіх шикуючи до куп,
З мистецьким хистом труп на мокрий труп.

ГАЗЕТИ

У світі купують люди 219 мільонів примірників щоденних газет кожного дня.

В Англії на 1,000 осіб 570 купують щоденні газети, в Америці менше, лише 357.

Кожна жіноча організація повинна придбати собі книжку яку написала Софія Русова під заголовком **НАШІ ВИЗНАЧНІ ЖІНКИ**

в ній знаходиться кільканадцять біографій наших визначних жінок що їх повинна знати кожна українка.

Книжка з пересилкою коштує 80 цт.

Разом із замовленням присилати гроші на адресу: Союз Українок Америки:

866 North 7th St., Philadelphia 23, Pa. U.S.A.

Союз Українок Канади:

P. O. Box 3742, Sta. B. Winnipeg, Man., Canada.

Олена Кисілевська:

911 Ossington Ave., Ottawa, Canada.

МИХАЙЛО Ф. НАСЕВИЧ

Перший Український

ПОГРЕБИК

на Філадельфію й околицю

MICHAEL F. NASEVICH

N.E. Cor. Franklin & Brown

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320

Обслуга в день і ночі